VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XII. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM. ÁRA: 60 FILLÉR 1970. ÁPRILIS 16.

Találkozásaim Leninnel

Az első találkozás rendkívül konkrét, ennélfogva roppant elvont jellegű volt. Ezért aztán semmit sem, pontosabban, csak igen keveset értettem belőle. A konkrétum, amit jól érzékeltem, egy csajka forró gulyásszerűség volt, amit első ízben 1945. január 18-án reggel mért ki nekem a tábori konyha szakácsa, aki egyébként a szomszéd utcában harcoló szovjet katonáknak főzött. A leves — néhányheti éhezés után —, különösen ízlett és még egy tizenegy éves kisfiú számára is tartalmas alapul szolgált a nyilasok puskatusos, korbácsos rémalakjával való összehasonlításhoz. Akkor persze, még nem tudtam, hogy a csajka levesben a lenini eszmék parányi darabkája testesül meg, inkább csak a krumpli- és húsdarabokat értékeltem.

Egy év múltán azonban kezembe kerültek az első brosúrák, melyekből —, ha nem is tudományos szinten —, de számomra lenyűgöző izgalmassággal megtudtam egyetmást a Szovjetunióról és — erősen leegyszerűsítve —, a lenini tanításokról. Manapság a „brosúra" kifejezéssel gyakran a mű jelentéktelenségét is ki akarják fejezni egyesek, de nekem —, nekünk — ezek a füzetecskék a nagy felismerések forrásait jelentették. Minden brosúra valami új ismeretet nyújtott és mi, polgári iskolai tanulók, egyre többen, sietve igyekeztünk továbbadni társainknak friss tudásunkat és mélyülő meggyőződésünket. Eközben megalapítottuk a Magyar—Szovjet Művelődési Társaság első iskolai szervezetét. Tűnjék bár dicsekvőnek, mégis leírom —, mert ma is büszke vagyok rá, noha az ilyesmit ma nemigen tartják nagy kitüntetésnek —, hogy könyvet kaptam munkám elismeréséül —, „a magyar—szovjet barátság harcosának" bejegyzéssel, 1948. június 15-én. A kis könyv Majakovszkij poémáját tartalmazza, a címe: Vlagyimir Iljics Lenin. E második találkozás is kitörölhetetlen nyomokat hagyott bennem. A költői bemutatás nyomán gyerekfejjel olyan emberrel, olyan eszmékkel ismerkedtem meg, akit és amelyeket még jócskán naívan, tudatlanul, de nagyon lelkesen, eszményképül választottam.

A harmadik nagy találkozás tizenkilenc évvel ezelőtt történt. 1951. április 22-én, Lenin születésének 81. évfordulóján tartotta a kedves, régi pesterzsébeti 3. körzet alapszervezeti taggyűlését és e naptól számíthatom magam szervezetileg is a párthoz tartozónak.

A negyedik találkozás az egyetemen kezdődött és ma sem ért véget. Itt sokat megtanulhattam abból, amit Lenin mondott, és kezdtem is érteni azt, amit mondott. Ez a folyamat persze, még nem fejeződött be, nem is fog. Lenintől mindig lehet tanulni valami újat.

Az utóbbi 15 évben úgy alakult, hogy nem csak kedvtelésből, hanem hivatásszerűen veszek részt Lenin tanításának terjesztésében. Nem mondhatnám, hogy elégedett vagyok. Nálunk Lenin tananyag, ami természetes, de nem elég. Nehogy bárkit is akaratlanul megsértsek, hangsúlyozom, hogy a magam munkájának tapasztalataiból indulok ki.

Lenintől konkrét megállapításain, tételein felül sok egyebet kell tanulni. Leninben kiaknázatlan lehetőségek rejlenek. Leninről gondolkozni kell. Leninért lelkesedni kell. A személyi kultuszban megjelenő torzulások óta szégyenlünk lelkesedni. Miért? Miért szégyen igaz eszmékért lelkesedni? Miért nem lehet igaz eszme emberségben is páratlanul nagyszerű alkotóját személyében is példaképül állítani magunk elé?

Lenin nagy tudós volt, nagy forradalmár, nagy államférfi. Ezt tanítjuk. De keveset beszélünk arról, hogyan, milyen eszközökkel, milyen indítékból cselekedve vált azzá. Kevesünkből válhat nagy tudós, forradalmár, államférfi, de nemes célt követő, nemcsak a fizetésért dolgozó szakember csaknem mindnyájunkból. Használjuk fel ennek elősegítésére is a lenini példát!

Lenin boldog ember volt. Mérhetetlenül sokat tett az emberiség boldogulásáért és ez bizonnyal boldoggá tette őt. Kevés ember van közöttünk, akiben — legalább lelke legmélyén szemérmesen lapulva ne élne a vágy: tenni valami hasznosat a társadalom számára, alkotni valami maradandót, ha mégoly parányit is. Milyen nagy erőt meríthetnénk Lenin példájából, ha közelebbről megismernénk őt!

Lenin azért lett tudós, mert a megismerés és változtatni, javítani akarás fűtötte. Nem rendelkezett tudományos fokozattal, mégis a legnagyobbak egyikének ismeri el mindenki. Nálunk néha eltorzulnak a dolgok. Gyakran az ilyen, vagy olyan disszertáció írására bíztatjuk magunkat és a fiatalokat, holott nem ezt kéne tennünk. A tudományos problémát, megoldásának társadalmi hasznosságát, a megismerés és javítani akarás szempontját kell előtérbe állítani és az utóbbi kettőt kell a megítélés alapjává is tenni. Nem a cím, hanem a közhaszon, (ami persze közvetett is lehet), a tudományos munka célja.

Lenin boldog ember volt. Boldog, mert nagyot alkothatott. Ki nem akar boldog lenni? Boldog, aki tud örülni a hajnali madárkoncertnek, a bimbózó tavaszi ágaknak, akit viszontszeretnek, aki élvezheti gyermeke gyarapodását, de mindezt teljes igaz boldogsággá az teszi, ha az ember — méretében nem is, de tartalmában Lenin módjára —, érezheti a hasznos, alkotó munka mindennapi örömét.

SZIGETI ENDRE

Lelkes munka — vasárnap

A kettős feladatot megoldották

Április 12-én egyetemünk becsületesen kivette részét a munkából a nemzetközi kommunista vasárnapon. Ez nem csupán frázis és nem „lakkozása" a tényeknek, a gyárak — melyekben dolgoztunk — vezetői ismerték el. Az általános kar a Budapesti Vegyi Művek két telepén dolgozott, az ipar kar a Budapesti Konzervgyár Maglódi úti telepén, az I. évfolyam pedig a Budapesti Likőrgyárban.

Korán reggel érkeztünk a Vegyi Művekbe, de a munka már javában folyt. **Borovitz Tamás**, a vállalat PB-titkára fogadott bennünket. Elmondotta, hogy a vállalat jelentős munkaerőhiánnyal küzd, éppen hogy a közvetlen termeléshez elegendőek a munkások. Így, sajnos, elég sok szemét, hulladék gyűlt össze a telepek területén, és nem volt, aki rendet csináljon. Így azok, akik a kommunista vasárnapon részt vettek, elsősorban a vállalat „csinosításában" segédkeztek. Ezen nem csupán egyetemünk hallgatóit kell érteni. A két telepen összesen kb. 2000 munkás dolgozik, ebből 1200 ott volt vasárnap. (A maradék 800 hajnalban fejezte be a műszakot, így a munkában való részvétel gyakorlatilag százszázalékosnak tekinthető.)

Egyetemünkről 120-an érkeztek. A kommunista vasárnapon dolgozók így egyszerre két fontos feladatot láttak el. Azon felül, hogy a munka, mint az ünneplés egyik formája, a gyakorlatban is sikeresnek bizonyult, az eredmény is nagyon hasznos volt a gyár számára.

A gazdasági vezetőség igyekezett úgy beosztani a vasárnapon részt vevő dolgozókat, hogy mindenki képzettségének és munkakörének körülbelül megfelelő feladatot kapjon — így sikerült biztosítani a szervezettséget és a folyamatosságot. Ebből látszik, hogy mekkora a szervezés felelőssége az ilyen kampányszerű megmozdulásoknál.

Úgy érezzük, hogy a munka valóban sikeres volt. Bármerre mentünk a gyárban, jó hangulatot és **tényleges munkakedvet** tapasztaltunk. Akár a gyár dolgozóival, akár a mi hallgatóinkkal beszélgettünk, láttuk, hogy mindannyian vidáman (és sok társadalmi munkától eltérően serényen) végzik feladatukat. Sajnos, senki nem tájékoztatta fiataljainkat, hogy az üzemnek magának is mennyire fontos volt ez a munka; így sokan a kettős feladatnak csupán egyik oldalát, a kommunista vasárnapot, vagy Vietnam segítését látták. Mindez nem változtatott azonban a munkások munkakedvén.

A vállalati KISZ-szervezet lehetőségeihez mérten külön is honorálta a lelkes szorgalmat: húsz darab színházjegyet ajándékozott a legjobban dolgozóknak.

A kereskedelmi kar hallgatói, sajnos, nem vehették ki részüket e nemzetközi megmozdulásból: munkahelyük, a csepeli Szerszámgépipari Művek röviddel vasárnap előtt lemondta a szerződést. Ők április 18-án fognak kommunista szombatot tartani, mert a vállalat munkásainak „ez így jön ki jobban". A magunk részéről nem hisszük hogy ez a változtatás különösebben segítené a Lenin-centenárium sikerességét. — Mindenesetre, nekünk rosszul jött...

Az iparkari kollégisták (130 fő) reggel ötkor harsány ébresztőre keltek, s röviddel később már a Maglódi úti Konzervgyárban osztották el őket munkahely szerint, a többi iparkarossal együtt. Külön dicséretükre vá-

(Folytatás a 2. oldalon)

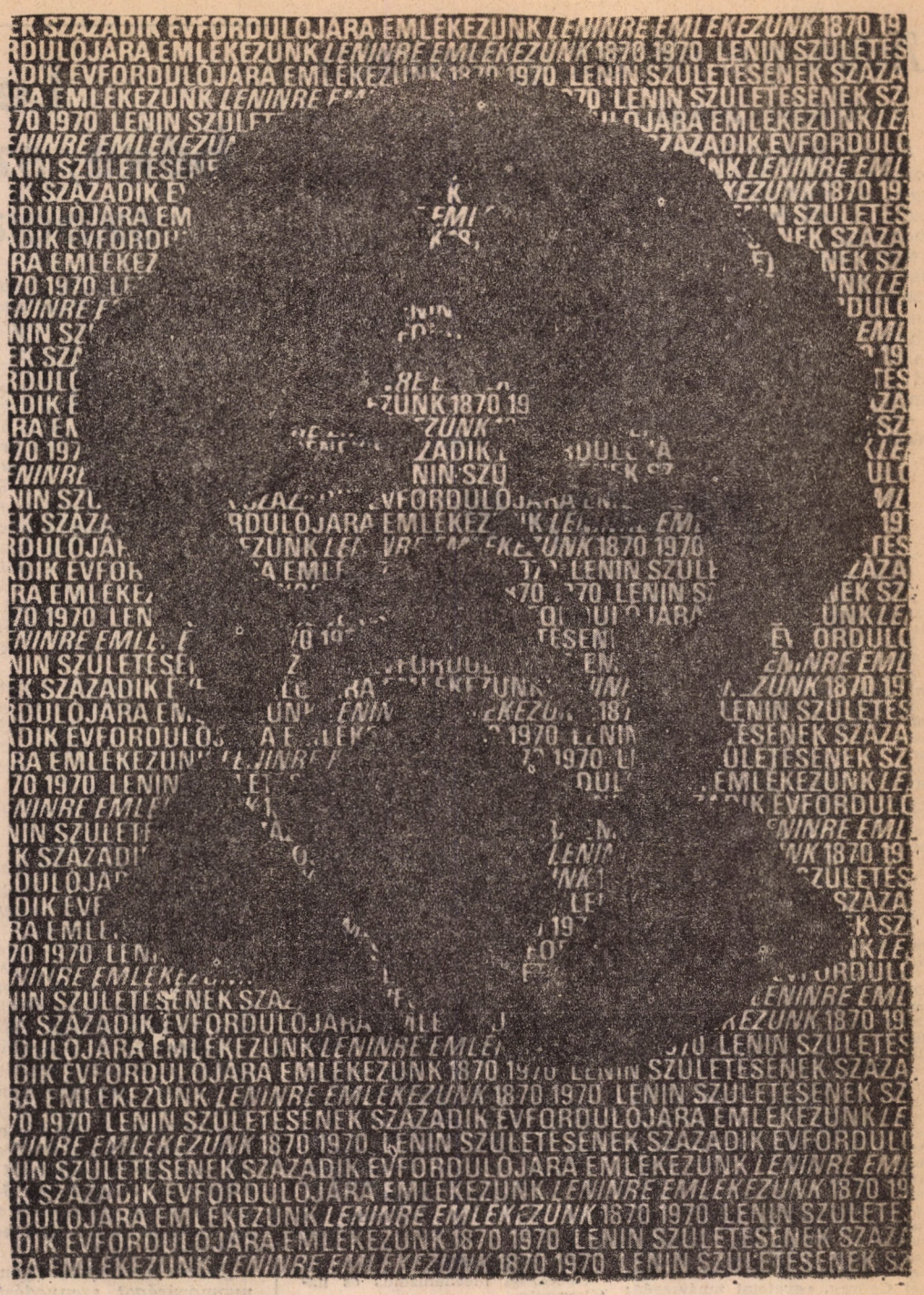

ÁPRILIS 20-ÁN, 21-ÉN ÉS 22-ÉN

Tudományos ülésszak egyetemünkön

20-án délelőtt tíz órakor az aulában dr. Szabó Kálmán rektor tart nyitó előadást Lenin eszméi és a magyar gazdasági valóság címmel

1970 a nagy jubileumok éve. Szerte az országban üzemek és intézmények számtalan formáját keresték és találták meg annak, hogy tisztelegjenek a két nagy történelmi időpont: hazánk felszabadulásának 25. és Lenin születésének 100. évfordulója előtt.

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Tanácsa a két évforduló tiszteletére április 20-án, 21-én és 22-én tudományos ülésszakot rendez. A plenáris ülés április 20-án, hétfőn délelőtt 10 órakor, az aulában kerül sorra, melyen egyetemünk rektora, dr. Szabó Kálmán tart előadást Lenin eszméi és a magyar gazdasági valóság címmel.

Az ülésszakot négy szekcióban rendezzük — tájékoztatott dr. Csizmadia Ernő tudományos rektorhelyettes. — Az egyes szekcióülések anyagait a meghívottak bekötve előre megkapják. Azok áttanulmányozhatók, s így több idő marad a rövid összefoglalót követő vitára. Az „A" szekció témája: A magyar népi demokrácia első szakaszának néhány elméleti és politikai kérdése; a „B" szekcióban Lenin és a filozófia kérdései címmel hangzanak el az előadások; a „C" szekció anyaga: Gazdasági növekedésünk, hatékonyság és struktúra; míg a „D" szekció témájának címe: Gazdasági mechanizmus és hatékonyság.

— Mikor született a terv a tudományos ülésszak megrendezésére?

— Már a múlt év októberében az Egyetemi Tanács ülésén felvetődött a gondolat a kettős évforduló tiszteletére a tudományos ülésszak rendezésére. A tervet a szervező munka követte. Felhívtuk az oktatók figyelmét az előadások megtartására, s az önkéntes jelentkezések és témák csoportosítása alapján alakult ki a négy szekció. Örömmel tapasztaltuk, hogy milyen szép számmal jelentkeztek oktatóink tudományos munkáikkal, s külön öröm számunkra, hogy az előadók sorában három hallgatót — Radics Ágnest, Jozsits Zsuzsannát és Szirmai Pétert — is üdvözölhetünk.

(Folytatás a 2. oldalon)

KÖSZÖNJÜK

a segítségét azoknak a Kinizsi-kollégistáknak, akik a finn diákküldöttség itt-tartózkodása idejére szobáikat felajánlották a delegáció tagjainak elszállásolására.

AZ ÉNEKKAR VEZETŐSÉGE

★

BALLAGÁS

Április 25-én, szombaton de. 11 órakor az aulában búcsúztatjuk negyedéveseinket. Te is hozzál virágot!

Benjámin László:

LENINHEZ

(Részlet)

Mohosszakállú, vén orosz parasztok arcán,
pufók kölykök szemén feledte mosolyát;
a komoly nőkre, a hős férfiakra harcát
bízta, hogy ők vigyék, ők folytassák tovább.

Szive, elméje csak minket őrzött, az osztályt;
és szabadítóját őrzi a nép: Lenint.
A munkásság: Lenin, Lenin: a munkásosztály.
Egyebek barátaink és ellenségeink.

Tudományos ülésszak egyetemünkön

(Folytatás az 1. oldalról)

— Az előadások kinyomtatott anyagaival viszont, sajnos, igen sok gondunk volt — veszi át a szót Pálffy László, a tudományos rektorhelyettes munkatársa. — Száz-száz példányban kerültek bekötésre a szekciók anyagai. Végül, ha nem is olyan szép formában, ahogy az ünnepi ülésszak rangja megérdemelné, mégis ki tudtuk adni az előadások anyagait.

— A hallgatók, érdeklődők részvétele?

— A plenáris ülésen és az egyes szekciók vitáin is szeretettel várunk minden hallgatót, részvételüket, sőt hozzászólásaikat is örömmel fogadjuk.

— A tudományos ülésszak befejezése?

— Április 22-én, szerdán délután a nagy Tanácsteremben ünnepi tanácsülés lesz, amely bezárja a színvonalasnak ígérkező tudományos ülésszakot.

Pongrácz György

PROGRAM

„A" SZEKCIÓ:
A magyar népi demokrácia első szakaszának néhány elméleti és politikai kérdése.
Hely: II. em. 214.
Idő: 1970. április 20., 14 óra.
Elnök: **Farkas Sándor egyetemi tanár, tanszékvezető.**
Előadások: **Poller Imre, egyetemi adjunktus:** A felszabadulás népi demokratikus forradalmunk kezdete és szerves része; **Jakab Miklós, egyetemi adjunktus:** Az MKP értelmiségi politikájának néhány kérdése 1945-től 1948-ig; **Szarvas László, egyetemi tanársegéd;** A Magyar Szabadság Párt a népi demokrácia ellen.

„B" SZEKCIÓ:
Lenin és a filozófia kérdései
Hely: II. em. 214.
Idő: 1970. április 21., 9 óra.
Elnök: **Dr. Kisş Artur tanszékvezető egyetemi tanár, a filozófiai tudományok kandidátusa.**
Előadások: **Dr. Kiss Artur tanszékvezető egyetemi tanár, a filozófiai tudományok kandidátusa:** Lenin és a jelenkor; **Dr. Gondi József egyetemi docens, a filozófiai tudományok kandidátusa:** A legáltalánosabb értelemben vett anyag és tudat lenini felfogásáról; **Erdei Mihályné egyetemi adjunktus:** Lenin a társadalom objektív megismeréséről; **Dr. Kiss Artúr tanszékvezető egyetemi tanár, a filozófiai tudományok kandidátusa:** Lenin és a marxista politikai tudomány egyes kérdései; **Mihály Albert egyetemi adjunktus:** Az osztály lenini fogalmáról; **T. Őri Julianna egyetemi tanársegéd:** Lenin az ideológiai harc módszertani kérdéseiről; **Jenei György, egyetemi tanársegéd:** Lenin és a bürokrácia kérdése; **Radics Ágnes, egyetemi hallgató:** Lenin nyomán a demokráciáról; **Szirmai Péter, egyetemi hallgató:** Lenin szocializmus elméletéről; **Jozsits Zsuzsanna, egyetemi hallgató:** Lenin Kelet szocialista forradalmi mozgalmairól.

„C" SZEKCIÓ:
Gazdasági növekedésünk, hatékonyság és struktúra.
Hely: II. em. tanácsterem.
Idő: 1970. április 21., 9 óra.
Elnök: **Berei Andor, egyetemi tanár, tanszékvezető.**
Társelnök: **Dr. Kovács Géza, egyetemi tanár, tanszékvezető, a közgazdaságtudományok doktora.**
Előadások: **Berei Andor, egyetemi tanár, tanszékvezető:** Negyedszázados népgazdasági növekedésünk fő tényezői; **Dr. Matejka Március, egyetemi docens, a földrajztudományok kandidátusa:** Gazdasági növekedésünk területi aspektusa; **Falusné, dr. Szikra Katalin, egyetemi docens, a közgazdaságtudományok kandidátusa:** A gazdasági növekedés néhány sajátossága hazánkban a többi európai KGST-ország fejlődéséhez viszonyítva.
A „C" szekció ülésének folytatása: április 21., 14 óra.
Előadások: **dr. Benedeczki Jánosné egyetemi docens, a közgazdaságtudományok kandidátusa:** Gazdasági növekedés és nemzeti jövedelem alakulása hazánkban a felszabadulás után; **Dr. Kappanyos Vince, egyetemi adjunktus, a közgazdaságtudományok kandidátusa:** A fogyasztás fejlődése és a gazdasági növekedés kölcsönös kapcsolatának néhány összefüggése; **dr. Vámosi Sándor, egyetemi adjunktus:** A műszaki fejlődés, mint az ipari termelés hatékonyságának tényezője; **Spitzer György, gyakornok:** A magyar népgazdaság struktúrájának elemzése 1956—1965 között, egy dinamikus ÁKM alapján.
A „C" szekció ülésének folytatása: április 22., 9 óra.
Előadások: **Dr. Vági Ferenc, egyetemi tanár, tanszékvezető, a közgazdaságtudományok kandidátusa:** Jövedelmezőség és érdekeltség a mezőgazdaságban; **Dr. Csáki Csaba, egyetemi adjunktus:** Termelési szerkezet és hatékonyság a mezőgazdasági vállalatoknál; **dr. Bethlendi László, egyetemi tanársegéd:** Növekedés és hatékonyság az állami gazdaságokban.

„D" SZEKCIÓ:
Gazdasági mechanizmus és hatékonyság.
Hely: II. em. tanácsterem.
Idő: 1970. április 20., 14 óra.
Elnök: **dr. Szabó Kálmán egyetemi tanár, rektor, a közgazdaságtudományok doktora.**
Társelnök: **Dr. László János, egyetemi docens, a közgazdaságtudományok doktora.**
Előadások: **dr. Máriás Antal, egyetemi tanár, a közgazdaságtudományok kandidátusa:** Az ár és jövedelemstruktúra reformjának lényege: **Dr. Hágelmayer István, egyetemi docens, a közgazdaságtudományok kandidátusa:** A konvertibilitás legfontosabb feltételei; **Dr. Riesz Miklós, egyetemi docens, a közgazdaságtudományok kandidátusa:** Forgóeszköz hitelek hatékonyságának kérdéséhez; **Liska Tibor, tudományos kutató:** A pénzreform-kutatás szükségessége és főbb feladatai.

★

A TUDOMÁNYOS ÜLÉSSZAK NAPJAIN (ÁPRILIS 20—22) A TANULMÁNYI REND A KÖVETKEZŐ:

A MEGNYITÓ NYILVÁNOS ÜLÉS NAPJÁN, AMELY EGYBEN A LENINI CENTENÁRIUM EMLÉK-ÜLÉSE IS, ÁPRILIS 20-ÁN, 10—14 ÓRÁIG A TANÍTÁS SZÜNETEL, HOGY AZ ÜLÉSEN A HALLGATÓK IS RÉSZT VEHESSENEK.

EGYÉBKÉNT AZ ÜLÉSSZAK EGÉSZ IDEJE ALATT RENDES ÓRAREND SZERINTI TANÍTÁS LESZ. AZ OKTATÓK SAJÁT ÓRÁJUKON VALÓ RÉSZVÉTEL ALÓL VISZONT ADHATNAK TÁVOLMARADÁSI ENGEDÉLYT EGYÉNILEG AZOKNAK, AKIK EZT AZ ÜLÉSSZAK VALAMELYIK VITÁJÁN VALÓ RÉSZVÉTEL CÉLJÁBÓL KÉRIK.

A kettős feladatot megoldották

(Folytatás az 1. oldalról)

lik, hogy a szokatlan, nem különösebben tiszta és kényelmes munkakörülmények között is becsülettel megálltak a helyüket.

A legsikeresebbnek az I. évfolyam bizonyult. A Likőrgyár vállalatvezetői maguk is kevesebb fiatalt vártak, mint amennyi végül is érkezett — közel 100 fő. Itt bebizonyosodott, hogy ha a vezetők megbíznak fiataljainkban, és felelős, nehéz munkát adnak nekik, a hallgatók felnőnek a feladatokhoz. Talán budapesti viszonylatban az egyik legjobban sikerült munka volt a likőrgyári. **T. Nagy László igazgató** elragadtatással beszélt elsőéveseink szorgalmáról, külön kiemelve **Pataki Zoltán** (I/5-ös csop.) és **Szabó Anna, Poméry Judit, Sebők Emília** (I/19-es csop.) az állandó munkásokat is megszégyenítő teljesítményét. Ennél a vállalatnál igyekeztek úgy megszervezni a munkát, hogy senki se kapjon söprűt a kezébe, sőt, többen a meglehetősen veszélyes szalaghoz kerültek.

Az üzem munkásai és hallgatói így egymás mellett, közösen dolgoztak, jellemzésül elég talán annyit megemlíteni, hogy a 6 órás műszak alatt termeltek 37 900 palack rumot és kb. 25 000 üveg Coca Colát. Ez máskor a gyár egy egész műszak — 8 órás — teljesítményével egyenlő. Ha ehhez hozzávesszük a kb. 50 000 felhasználásra előkészített üveget, nyugodtan kijelenthetjük, hogy az I. évfolyamosok kiváló eredményt értek el.

A gyár cikkei igen kelendőek, így kiszámítottuk, hogy Magyarországon a hét első felében azt a colát fogjuk inni, amit I. éveseink készítettek.

A munka végeztével a gyár kultúrtermében jó hangulatban táncolni kezdtek a gyár dolgozói és hallgatóink.

Összefoglaló? Azt hiszem, felesleges. Minden dicsérő frázisnál többet érnek a rendberakott gyártelepek, a konzervdobozok és colásüvegek ezrei — és az ezért kapott pénzösszeg Vietnam segítésére. Valóban kommunista, valóban lenini vasárnap volt.

Sós Péter

Lenin: béke, szabadság, szocializmus

„...Nem vagyunk doktorinérek. Tanításunk nem dogma, hanem vezérfonal a cselekvéshez.

Mi nem állítjuk, hogy Marx vagy a marxisták a szocializmushoz vezető utat teljes konkrétságában ismerik. Ez badarság. Ismerjük ennek az útnak az irányát, tudjuk, milyen osztályerők vezetnek ezen az úton, de konkrétan, gyakorlatilag ezt csak a milliók tapasztalata mutatja meg, amikor majd nekilátnak a dolognak."

„...amikor a fejlett országok igen gazdag tapasztalatai nagy tömegben halmozták fel a technika csodáit, amelyek alkalmazását a kapitalizmus gátolja; amikor az öntudatos munkások negyedmilliós pártot kovácsoltak egybe, hogy valamennyi dolgozó és kizsákmányolt támogatásával tervszerűen kézbe vegyék és mozgásba hozzák ezt az apparátust — amikor mindezek a feltételek adva vannak, akkor nincs a földön az az erő, amely a bolsevikokat, ha nem hagyják magukat megijeszteni és kézbe tudják venni a hatalmat, megakadályozná abban, hogy meg is tartsák azt a szocialista világforradalom győzelméig."

„Mi nem ígérjük a parasztoknak és a munkásoknak azt, hogy egyszerre tejjel-mézzel folyó országban fognak élni, de azt mondjuk: a munkások és a kizsákmányolt parasztok szoros szövetsége, a kemény, hajthatatlan harc a Szovjetek hatalmáért, elvezet bennünket a szocializmushoz..."

„Nálunk, Oroszországban, a belpolitika terén most véglegesen el van ismerve a Szocialista Szovjet Köztársaság új államrendje, mint az Oroszországban élő különböző nemzetek szabad köztársaságainak föderációja. És most mindenki látja, meg vagyok győződve róla, hogy még ellenségeink is látják, hogy az új rend, a Szovjetek hatalma, nem kitalálás, nem valamely párt fogása, hanem igenis az élet fejlődésének eredménye, az elemi erővel kibontakozó világforradalom eredménye."

„Azelőtt az emberi elme, az emberi géniusz csak azért alkotott, hogy egyeseknek juttassa a technika és a kultúra minden áldását, a többieket pedig megfossza a legszükségesebbtől — a művelődéstől, a fejlődéstől. Most ellenben a technika minden csodája, a kultúra minden vívmánya a nép közkincsévé válik, és mostantól fogva az emberi elme és géniusz sohasem lesz az erőszak eszközévé, a kizsákmányolás eszközeivé. Mi tudjuk ezt — és kérdezem, talán nem érdemes dolgozni, nem érdemes odaadni minden erőnket ennek a roppant történelmi feladatnak érdekében? S a dolgozók el fogják végezni ezt az óriási történelmi munkát, mert a forradalom, az újjászületés és a megújhodás hatalmas szunnyadó erői rejlenek bennük."

„Nincs a világon olyan erő, amely ha mégannyi bajt, nyomorúságot, szenvedést zúdít is az emberek millióira és százmillióira, forradalmunk fő vívmányait visszavehetné, mert azok ma már nem a „mi" vívmányaink, hanem világtörténelmi vívmányok."

„Szocialista Szovjet Köztársaságunk mint a nemzetközi szocializmus fáklyája, s mint a dolgozó tömegek példaképe, szilárdan fog állni. Ott — marakodás, háború, vérontás, milliós emberáldozatok, tőkés kizsákmányolás, itt — igazi békepolitika és Szocialista Szovjet Köztársaság."

„Oroszország munkásai és parasztjai mindennél többre becsülik a béke áldásait."

„...Politikánk és propagandánk egyáltalán nem arra irányul, hogy háborúba hajszoljuk a népeket, hanem arra, hogy véget vessünk a háborúnak."

„Tapasztalataink alapján az a megingathatatlan meggyőződés alakult ki bennünk, hogy csakis a nemzetek érdekei iránt tanúsított legnagyobb fokú figyelem küszöböli ki a konfliktusok talaját, a kölcsönös bizalmatlanságot és a különféle intrikákkal kapcsolatos aggodalmakat, s teremti meg azt a bizalmat — különösen a különböző nyelvet beszélő munkások és parasztok között —, amely nélkül teljesen lehetetlen akár a népek közötti békés viszony, akár valamennyire is eredményes fejlődése mindannak, ami értékes a modern civilizációban."

„Mi szövetséget akarunk kivétel nélkül minden országgal."

„Hiszen valamennyi kapitalista hatalom leghalaszthatatlanabb, legéletbevágóbb, az utóbbi években annyira világosan megmutatkozó gyakorlati érdekei követelik az Oroszországgal folytatott kereskedelem fejlesztését, rendszeresítését és kiszélesítését. Márpedig, ha ilyenfajta érdekek vannak, akkor lehet vitatkozni, lehet hajbakapni, lehetnek, s igen valószínű, hogy lesznek is véleménykülönbségek az egyes részletkérdésekben, de az a legfőbb gazdasági szükségszerűség végül mégiscsak utat tör magának."

„Minden erőnkkel azon vagyunk, hogy közelebb kerüljünk egymáshoz a mongolokkal, perzsákkal, indiaiakkal és egyiptomiakkal... Mi arra fogunk törekedni, hogy ezeknek az elmaradott és nálunknál elnyomottabb népeknek „önzetlen kulturális segítséget" nyújtsunk, vagyis segítségükre legyünk a géphasználatra, a munka megkönnyítésére, a demokráciára és a szocializmusra való áttérésben."

„Most gazdasági politikánkkal gyakoroljuk a legnagyobb befolyást a nemzetközi forradalomra."

„...a burzsoázia minden aknamunkája és cselszövése ellenére... erősödni fog a szövetség és a baráti viszony Oroszország és az elnyomott keleti nemzetek között, mivel a politikai élet terén a legfőbb tény az imperialista erőszak azokkal a népekkel szemben, amelyeket nem ért az a szerencse, hogy a győztesek közé kerülhessenek, és ez az imperialista világpolitika azt eredményezi, hogy az elnyomott népek közelednek egymáshoz, szövetségre és barátságra lépnek egymással."

Villámgyorsan mozog a kéz. **(Foto Kádár)**

Teljesedtek reményeink

Egy ünnepély általában ragaszkodik a hagyományokhoz — s most, a 25 éves évfordulón, mint az utóbbi két-három évben, valami mást, valami újat szeretnénk mondani. Tudom, ez a mondatszerkesztés magyarázatra szorul! Továbbléptünk, távolabbra kell néznünk, maguknak a kor alanyainak kell kifejeznünk gondolatainkat. Mint máskor is, de úgy, hogy a múlt tiszteletének adatait a mába, a jövőbe tápláljuk. Mert egy egyetemen, ha mondunk valamit, a jelenhez és a jövőhöz szólunk. A 25 év múltján keresztül.

A magyar és a szovjet himnusz hangjai után dr. Szabó Kálmán egyetemünk rektora üdvözölte az elnökségben s az aulában helyet foglalt vendégeket, egyetemünk dolgozóit, diákjait. Farkas Sándor, a Tudományos szocializmus tanszék vezetője ünnepi beszéde bevezetőjeként kiemelte, hogy szavait vegyék úgy, mint egy kommunista hangos elmélkedését, akinek visszaemlékezése a hallgatók számára történelem, az átélőknek eleven élet. Beszéde tolmácsolásakor szeretnénk mi is történelmünk egy-egy lényeges epizódját kiragadni:

„— Teljesedtek-e reményeink?

— Úgy teljesedtek-e, ahogyan számítottuk?

Sokan emlegetik manapság: nem egészen ilyennek képzeltük valamikor az új társadalmat... Az emberiség történetében még soha, semmilyen átalakulás nem játszódott le teljesen úgy, mint ahogy akár a legreálisabb politikusok gondolkodók eltervezték.

Lenin egyik nagy elméleti teljesítménye volt annak felismerése és kidolgozása, hogy a szocialista forradalom nemcsak végrehajtható, elmaradott országokban is — de maga az elmaradottság ténye különleges politikai feszítő erőt teremthet, szélesítheti a munkásosztály szövetségeseinek körét. E szövetségeseket biztosítani, a velük való együttműködést megőrizni: ez az a — méreteinél és összetételeinél fogva — speciális feladat, amelyet a magyar munkásosztálynak meg kellett oldania — a hatalom megragadása előtt és után.

Nem a szocializmus erejét, s egyben történelmi küldetését bizonyítja-e, hogy Európa és az emberiség számára elsősorban az az ország teremtette meg a demokráciát és társadalmi szabadságot, amely néhány évtizeddel ezelőtt a gazdasági elmaradottság és a társadalmi zsarnokság jelképe volt?

Hogy ez mit jelentett hazánk számára is: emellett éppen e mai nap tesz tanúbizonyságot — tanúságot teszünk mi, akik itt vagyunk külön-külön és együttvéve.

Népünk sorrsa úgy alakult, hogy évfordulós ünnepeink valahogyan mindig kapcsolatban voltak a nemzeti függetlenséggel. A felszabadulással évszázadok óta először nyílt meg annak a lehetősége, hogy érdekeinkkel számot vetve, hazai adottságainknak megfelelően építsük az új társadalmat. Fejlődésünknek — a legkülönbözőbb szempontból — voltak eredményei, voltak nehézségei, voltak hibái. Egy új társadalom útja alig elképzelhető útkeresés és vargabetűk, bajok és buktatók nélkül.

A szocialista építés igényli a bírálatot, minden területen. Minél magasabbra lépünk, annál nagyobb területet tekinthetünk át, annál jobban látunk előre. Ma olyan kérdések foglalkoztatnak bennünket, amelyeket hat-nyolc-tíz év előtt aligha láttunk előre. A gazdaságirányítás reformja csak kiindulása annak a feladatcsoportnak, ami előttünk áll. Ezzel együtt és ettől elválaszthatatalanul jelentkeznek új feladataink, a tudományszervezés, a gazdaságszervezés, a szocialista vezetéstudomány területén, valamint a hatékonyság fokozását szolgáló olyan módszerek, illetve eszközök széles körű elterjesztése, mint az operációkutatás, a gazdasági kibernetika és így tovább.

A szovjet katonák énekkara

Ami bennünket, e küzdelmekben gazdag kor résztvevőit illet: nem választhatjuk ki önkényesen, mit vállalunk magunkra a felelősségből, mit nem. Ez a felelősség — ha nem is személyes, de generációs értelemben — közös, mindenre kiterjedő. Ránk és egyre növekvő méretekben Önökre vár a feladat, hogy a következő években, évtizedekben egyértelműen igenné váljék a felelet arra a kérdésre, hogy teljesültek-e reményeink."

Hálátlan feladat kiragadni egy ünnepi beszédből néhány gondolatot, főleg akkor, ha e felépítmény minden szava a visszaemlékezés, az előremutatás szerves egységét képezte. Talán sikerül, de lehet, hogy nem? Mindenesetre jobban jártak azok, akik részt vettek az ünnepélyen!

Az ünnepi beszéd után Szántai Kálmán, egyetemünk párttitkára átadta a kitüntetésben részesülteknek a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa által alapított Felszabadulási Jubileumi Emlékérmet (a kitüntetettek névsorát az előző számunkban már közöltük). A Magyar—Szovjet Baráti Társaság kitüntetéseinek átadása után Főcze Lajos, a Budapesti KISZ-bizottság titkára nyújtotta át az aranykoszorús KISZ-jelvényt egyetemünk néhány KISZ-vezetőjének. Dr. Kahulits László, a Művelődésügyi Minisztérium főosztályvezetője a Felsőoktatási Tanulmányi Emlékérmet adta át két fiatal oktatónknak. Ezután egy I. éves vietnami hallgató üdvözölte a nagygyűlés résztvevőit — s ha egy kicsit rossz magyarsággal is, de őszintén tolmácsolta népének jókívánságait. A nagygyűlés az Internacionálé eléneklésével ért véget.

S amennyire nem volt beidegzett frázis az ünnepély, annyira nem volt az, az azt követő műsor. A Szovjetunió Déli Hadseregének Központi Ének- és Táncegyüttese nagyon jó, szórakoztató és aktuális műsorral kötötte le a közönség figyelmét. Tetszett — nagyon tetszett felsőfokon mérhető művészeti teljesítményük. Szívből gratulálunk.

Úgy érzem, hazánk felszabadulásának 25. évfordulóját, képességeinkhez mérten, méltóan ünnepeltük meg.

Tormai László

Hajnal Anna:

Leninhez

(részlet)

Szólj magyar, Hozzá, aki embersorsra
szánt baromsorsú, nyűzott népeket,
szólj népem te is, új földeden állva,
sóhajts fel végre, végy lélegzetet,
szólj népem, szólj, árvíztől, fagytól félve
magadét félted magad földjein,
csengő kapával, döngő kalapáccsal
zúgó sarlóval mondjad: él Lenin!

Lenin jelenti a XX. századot

A nagy Lenin által vezetett Októberi Forradalommal csaknem egyidőben kezdtük el Indiában szabadságharcunk új szakaszát. Népünk hosszú évekig vívta ezt a harcot, s bátran és türelemmel viselte el az elnyomás nehéz éveit. Bár mi Mahatma Gandhi vezetésével más úton jártunk, Lenin példája ránk is hatott harcunkban.

DZSAVAHARLAL NEHRU

Ha Európában vannak még hívei az igazságosságnak, tisztelettel kell meghajolniuk e forradalom előtt. Annyi évszázad után a világon először tettek kísérletet a nép által vezetett és a népet szolgáló hatalom megteremtésére.

Ez a forradalom olyan magokat hintett el, amelyek — ha kedvez ehhez a sors —, Oroszország-szerte dús kalászba szöknek, sőt talán valamikor Európát is megtermékenyítik.

ANATOLE FRANCE

Az a segítség, amelyet a Szovjetunió nyújt számunkra, felbecsülhetetlen értékű haladásunk szempontjából, s népünk igen nagyra becsüli.

I. HAILÉ SZELASSZIÉ

Ne gondolja senki, hogy Lenin halálával jelentősége a múlté lett. A jövőre is gondolnunk kell. A jövő szempontjából pedig az Lenin jelentősége, hogy ha az a kísérlet, amire vállalkozott, a szocializmus kísérlete nem sikerült, akkor elpusztul a mai civilizáció, mint ahogy már sok civilizáció megsemmisült a múltban. Ám ha Lenin módszereit követni fogják, új korszak nyílik meg előttünk, s nem fenyeget majd bennünket összeomlás és pusztulás.

G. BERNARD SHAW

Soha nem felejtjük el azt a segítséget, amelyet a Szovjetunió nyújtott számunkra a válságos időszakokban.

Soha nem felejtjük el az 1956-ban nyújtott támogatást, amikor hármas agresszió áldozatai voltunk. Soha nem felejtjük el az Asszuáni-gát építéséhez kapott segítséget, hiszen e gát egész népünk álma, élet-halál kérdése volt.

Az Asszuáni-gát nemzeti reménységünket, népünk óhaját jelentette. Ez a gát szimbóluma lesz az EAK és a Szovjetunió közötti önzetlen, nemes eszmékben és elveken alapuló barátságnak.

GAMAL NASSZER

Az Egyesült Államokban hozzászoktunk, hogy gazdasági rendszerünket az ipar fejlődése leghatásosabb ösztönzőjének tekintsük az emberiség történetében. Most el kell ismernünk: a szovjet gazdasági rendszer már bebizonyította, hogy legalábbis egyenrangú a miénkkel.

J. NUTTER
amerikai közgazdász

Tudjuk, mit köszönhet az emberiség Leninnek. Tudunk nemcsak a Szovjetuniónak az Októberi Forradalom után elért hatalmas eredményeiről, hanem e forradalomnak más országokra gyakorolt hatásáról is. Meg vagyok győződve róla, hogy az oroszországi Októberi Forradalom s a Szovjetuniónak a második világháborúban betöltött szerepe nagyban hozzájárult az elnyomott népek felszabadításához.

HABIB BURGIBA

Lenin jelenti a XX. századot.

RENÉ CASSIN
Nobel-díjas, az ENSZ Emberi Jogok Bizottságának tagja.
Franciaország

GONDOLATOK:

Az évfordulók és mi

Az évfordulók, az ünneplés, megemlékezés mellett mindig alkalmat jelentenek arra is, hogy önmagunkban pillanatra megállva áttekintsük, mi is történt eddig, mi várható ezután, s mi magunk hol helyezkedünk el ebben a történés folyamatban. Ez az év a Lenin-centenárium és a felszabadulás kerek évfordulóján mindnyájunknak alkalom az áttekintésre. Azt szokták mondani, Lenin életműve: a forradalom. Hiszen mindent ezért tett, minden alkotása e fő célnak a része volt. Számunkra ez az *életmű tananyag*. Tananyag, ha a könyveinket nézzük. Megtanulandó voltát tekintve nem tévesztheti viszont szem elől, sőt éppen azt kell kiemelnünk, hogy mindenre érvényes általános szabályt nem kaphatunk, nem fogadhatunk el: „az embernek saját fejével kell gondolkoznia, hogy minden esetben el tudjon igazodni". Az életmű egyben a *mindennapok gyakorlati valóságát* is jelenti nekünk. Mindennapi munkánkban nem eszményképre, feltétlenül követendő ideálra van szükségünk, hanem olyan módszerre, amelynek segítségével kitartó munkára, jó helyzetfelismerésre vagyunk képesek. Ha a Leninről szóló írásokból kihámozzuk a személyt, akkor egy szívósan dolgozó, helyzetét és önmagát mindig elemző embert látunk. Tőle és tanításaitól igen távol áll az istenítés, az ideállá torzítás.

A munkálkodó ember munkára tanít, a valóságban s nem elvekben való élésre, s a valóság tényeinek megismerésére. Ha önmagunknak ilyen két részre bontjuk s úgy egyesítjük a művet, úgy élménnyé válik, s szinte közvetlen kapcsolatot találhatunk a tudáshoz és az emberhez egyaránt. S ha a cselekvő emberen keresztül nézzük a létrehozott eszmét, nem esünk a doktrinerek hibájába, akik — mint Veres Péter írja — „nem ismerik az embert, csak a róla szóló tudományt".

A mi nemzedékünk — mondhatjuk szerencsés nemzedék vagyunk. Kimaradtunk a történelem embertelnyelő, véres és falomladékos éveiből. De kortárs-részvevő — vagy szemlélődő szemlélőként nem láthattuk azokat az eseményeket sem, amelyek a háborúval párhuzamosan egy gyökeres forradalmi változást jeleztek. A mi magatartásunkat, cselekvéseinket nem határozhatja meg személyes élmény. Fogalmakban gondolkozunk, hisz csak fogalmakban gondolkozhatunk. Természetes, hogy nem érezhetünk, értékelhetünk pont úgy, mint a személyes résztvevők, lelkesedésünk és kétkedésünk is más. Az ifjúsággal — velünk — foglalkozó szépirodalmi, politikai, publicisztikai írásokban gyakran olvashatjuk más-más megjelenésben a lenini gondolatot: „minden ifjúság másképp jut el a szocializmushoz". Arra, hogy hogyan lássunk, ítéljünk meg valamit, nem lehet sémát adni. A bennünket érő hatások alatt magunkat is alakítjuk, hiszen saját felismerésünk vezethet igazán tudatos cselekvésre.

Kik is vagyunk? Egy alapvető társadalmi-gazdasági változást hozó történelmi forduló utáni nemzedék: *olyan korosztályok, amelyek rendkívül vegyes, és vegyességben is gazdag generációt váltott fel.* Ez a forduló egycsapásra oldott meg évszázados problémákat: a földkérdést, a tulajdon, a vezető osztály stb. kérdéseit. De ugyanakkor alapvetően megváltoztak az emberi kapcsolatok a háború előtti, alatti és utáni egymáshoz és önmagukhoz képest is. Sokszor ellentmondásos évek formálták, és préselték a mi születő generációnkat — és közvetve hatottak ránk.

Könyvek lapjairól ismerjük a régi állapotokat; látjuk, értékeljük a hatalmas fejlődést. De értenünk, éreznünk kell azokat a problémákat és feladatokat, amelyeknek felderítésében és megoldásában már részesek vagyunk, hiszen rólunk van és lesz szó. Vajon értjük-e eléggé a költő szavait: „... mi formáljuk egészre e készen kapott félig-kész világot." A múltkorában egy nyilatkozatban hangzott el: világszerte a szocializmus vajúdásának korszakát éljük. Valóban, de ez a vajúdás nem a „megszületik-e" problémája, hanem a hogyan születik meg gyakorlata. S e születésnél már mi is cselekvő tanúk vagyunk.

Koncz Gábor
I. évf.

Két fénykép

Hat-hét évvel ezelőtt egy orosz nyelvkönyvből vágtam ki az első képet. Pöttyös nyakkendő, büszke tekintet, hegyes szakáll — Lenin. Szekrényem ajtajára tűztem, belülre, egy holland tulipánmező és egy bazaltszikla színes fotoja közé. A kép szélére írtam születésének és halálának pontos dátumát, valamint a Szuezi-csatorna megnyitásának időpontját.

Büszke voltam az egészre, látogatóim többségének is tetszett. Ahányszor kinyitottam a szekrény ajtaját, mindig ugyanolyan büszkén tartotta a fejét; egy idő után már fel sem tűnt létezése.

Az Aeroflot kirakatában egyszer rámnézett — tekintetét soha nem tudom elfelejteni. Szenvedésektől elgyötörten, belátthatatlan mélységből nézett a szemembe, hatalmas homloka ezer ránca, okos, szomorú szeme az emberiség rég elkönyvelt bűneire: cinikusságára, közömbösségére, csüggedésére figyelmeztetett.

Megszenvedett arca jelenti a lelkiismeretet számomra, írásainak szelleme pedig a jelent s jövőt.

Dombi Zsuzsa
II/külker.

Mesterházi Lajos:

ÉLTETŐ LEGENDA

(RÉSZLET)

Talán senkiről annyi kép és szobor nem készült, mint róla. A legtöbbjük az igazi Leninnek csak szimbóluma.

A fényképei közül az a kicsi előrehajló, szemmel mosolygó a legsikerültebb, amelyik 1920-ban készült, és elég sok reprodukcióban látható. A hitelesség dolgában azonban Krupszkája akaratlan vallomása a döntő; vagyis az a prémkucsmás, hunyorítós kép lenne az igazi, amit az özvegy két példányban is őrzött a szobájában haláláig...

Szobrai legtöbbször nagyítani akarják az alakját. Mintha Leninnek szüksége volna ilyen „kozmetikára"! Nekem a Szmolnij előtt álló tetszett a legjobban, V. Kozlov alkotása. A nagy erejű, a magával ragadó kisember.

...Igen szerette a zenét. A polgárháború éveiben mégis előfordult, hogy hónapokon át nem jutott ideje hangversenyre. Egyszer Saljapin lépett fel, s Kun Béláné szerzett két jegyet. Nem állt ellen a kísértésnek, elment. Ahogy a terembe lépett, taps csattant, s szűnni nem akart. Először nem értette, hogy neki szól, aztán hirtelen faképnél hagyta kísérőit, és eltűnt a színfalak mögött. Azt hitték, talán onnan hallgatja végig a koncertet. Másnap reggel Kunné azzal a kérdéssel is kezdte: „Nos, hogy tetszett Saljapin?" „Sehogyan, eljöttem! Hát, hallott már ilyet? Nem felháborító? Fellép a világ egyik legnagyobb művésze, és nekem tapsolnak!"

Gyurkó László:

LENIN, OKTÓBER

(részlet)

...Amikor hazatért Oroszországba, a határon kérdőívet kellett kitöltenie. A „foglalkozás" rovatba azt írta: újságíró.

Sosem volt újságíró a szó közkeletű értelmében. Az újságírónak kifejezési formája az írás; Leninnek tevékenységi formája volt. Nem azért írt, hogy beszámoljon gondolatairól, s nem is azért, hogy írásművet hozzon létre. Az író művei is befolyásolják a világ alakulását, de az írók elsődleges célja mégsem a világ átalakítása. Lenin politikus volt, akinek feladata cselekedetre késztetni az embereket; más célt, mint a világ átalakítását, nem ismert.

A lenini szöveg olyan egyszerű, hogy bárki megértheti. Szinte szájbarágóan egyszerű. Pedagógus volt; mindig tanított. Ha egy gondolatot fontosnak tartott, újra meg újra elismételte, cikkek egész sorában, de egy-egy íráson belül is, hogy jól bevésődjék az olvasó agyába. Az író munkaeszköze a szó. De Lenin olyanoknak írt, akiknek fogalmuk sem volt, mi fán terem a filozófia, közgazdaságtan, tudomány: vagyis az, amiről beszélt. Nem bízott pusztán a szavakban, az írásjeleket is segítségül hívta: a szövegben minduntalan kiemelt szavakat, vastag betűvel szedetett mondatrészeket: csak, hogy a lényeg el ne sikkadjon. Az egyik szót egyszer húzta alá, a másikat kétszer, a harmadikat hullámos vonallal, nem takarékoskodott a felkiáltójelekkel sem; ott állt olvasói mellett és segített nekik olvasni. Újra, meg újra kiszólt a szövegből: figyeljétek, ez fontos, ez még fontosabb, ez a legfontosabb.

Kevesebb több lett volna? Avagy válasz: A jóból is megárt a sok! – című cikkre

„A jóból is megárt a sok!" — című, a KÖZGAZDÁSZ előbbi számában megjelent cikk címe az is lehetett volna „Kevesebb több lett volna". Kevesebb üresjárat, kevesebb technikai feladat, kevesebb szótárazás, kevesebb házilecke — ellenőrzés (? !), eredményesebbé tette volna az intenzív tanfolyamot.

A cikk igen élesen veti fel a nagy időigényességet. Erről csak annyit, hogy valamivel kevesebb otthoni feladat, a szótárazás gondjának levétele a hallgatók válláról könnyebbé tette volna az otthoni felkészülést. Egyes órákon a feladatok elvégzésének ellenőrzésére fordított rövidebb idő pedig azt jelentette volna, hogy az otthoni munka előkészítésére lett volna több lehetőség, a begyakorlás egyik fázisát lehetett volna könnyebben elvégezni, annál is inkább, mert az Alexander—nyelvkönyv gyakorlatait úgy állították össze, hogy az azonos típusú, egy-egy problémára koncentráló, a szövegbe is beágyazott gyakorlatokat csak jól lehet megoldani; a hiba elkövetésének lehetősége minimális, a tankönyv nem hibákat akar kiugratni, hanem a jót akarja a házi feladatok hibátlan elvégeztetésével begyakoroltatni.

Üdvözöljük a cikk íróját a probléma bátor felvetéséért, és helyesnek tartjuk, a javaslatok egy részét: a szószedet elkészítését, a jobb időbeosztást, a házi feladat mennyiségének csökkentését, a még alaposabb előzetes begyakorlást.

De megold-e ez mindent? Nem véletlen, hogy ilyen jelzés éppen a februári koncentráció idején és éppen a 3. angol csoporttól érkezik. A „februáriak" a második garnitúrát képviselték, a 3. csoport a közepeseké volt még ott is; ezek a hallgatók az I. év I. félévében heti 4 órában csak oroszt tanultak, angolt nem és az angol teszt-eredményük is gyengébb volt. A középiskola utáni több mint féléves kihagyás után egy részükkel a kezdő angol tankönyvet kellett átvenni, hogy az alapokat újból lerakjuk. A jövőben ezen változtatnunk kell.

Még jobban megnő a teszt jelentősége. A tesztelés után a legjobb angolos tesztelők tanuljanak oroszul, a legjobb oroszosok pedig tanulják a nyugati nyelveket.

Így alakulhat ki egy egészséges kiegyenlítődés. A 4 órában tanuló legjobb angolosok orosz nyelvet tanuló csoportja már az első félévtől heti 2 órában — fakultatíve — külön programozással folytathatja angol nyelvi tanulmányait. is. A gyengébbek ugyanakkor 4 órában tanulnak angolul, de ha labor-lehetőséget is kapnak, olyan nyelvi alapjuk lesz, amelyre szilárdan lehet építeni. Ezzel a módszerrel nemcsak a legjobbak érhetik el azt a lehetőséget, hogy

idegen nyelvű előadásokat hallgathatnak III—IV. éves korukban a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, hanem azok is, akik I. félévben történetesen gyengébben teszteltek.

A másodszor megtartott I. éves angol intenzív hónap mind anyagában, mind módszerében más, jobb, több mint az első. Az első ízben megtartott II. éves koncentráció tanulságainak felméréséhez jó szolgálatot tett a „szenvedő fél", vagy talán a nyertesek képviselőjének **Lantos Verának** a lapban közreadott kritikai észrevétele is, de a tanszék a koncentrációs időszak folyamán egyéni beszélgetések és egyes hallgatók írásbeli nyilatkozata útján folyamatosan is tájékozódott a felmerülő problémákról, amelyek megoldását napirenden tartja.

Már dolgozunk a harmadik koncentráció anyagának összeállításán és most tárgyaljuk meg a további feladatokat az intenzív tanfolyam még eredményesebbé tétele érdekében. **Csak néhány kiragadott példa:** a nagylabor jobb kihasználásának lehetőségei; a drill gyakorlatok elvégzése technikusi segédlettel, tanár nélkül, a normál laboranyag szelektálása, jobb ellenőrzési módszerek kidolgozása, a laborban önálló tanulás lehetőségének megteremtése, az intenzív tanfolyamra kijelölt hallgatók még jobb kiválasztása, **a kollégiumi nyelvoktatás alapjainak lerakása,** a fordítástechnikai tananyag továbbfejlesztése, és a legjobbak vonatkozásában a tolmácsképzés bevezetése; a tananyag terén a Lantos-cikkben javasolt szószedet kidolgozása, egy önálló, az Alexander-anyagra is épülő kontrasztív angol nyelvtani jegyzet megírása, a III. éves koncentráció állandó és változó anyaga tematikájának kidolgozása, összegyűjtése.

Tudjuk, van feladat bőven; a Nyelvi Tanszék a tapasztalatok és lehetőségek eredményes felhasználásával igyekszik a nyelvoktatást hatékonyabbá és eredményesebbé tenni.

dr. Szirbik Ferenc

Szellemi vetélkedő táncestéllyel együtt

Az általános kar vezetősége március 25-én szellemi vetélkedővel egybekötött táncestélyt rendezett, amely több körülmény közbejátszódása folytán nem sikerült. Az időpontot a vezetőség másfélhónappal ezelőtt határozta el és a rendezvényt attól kezdve fokozatosan készítette elő. A kérdések összeállításába bevonta a kar hallgatóit, jelentkezéses és kiválasztásos alapon szerette volna a vetélkedőt igazi, a karon levő szakok hagyományos vetélkedőjévé változtatni. Azonban a szervezésbe több hiba csúszott, amiért a vezetőséget jogosan illeti meg a kritika.

Először az időpont kiválasztásánál megfeledkezett a TDK-konferencia ülésszakairól és arról is, hogy kihasználva a TDK-konferencia adta szabadidőt, valamint a húsvéti ünnepek közelségét, sok hallgató, elsősorban kollégisták hazautaztak, vagy tartósabb programot szerveztek maguknak.

Ehhez járult még egy speciális általános kari tünet, az hogy a társaság egy jelentős része éppen zárthelyire készült vagy az évfolyamdolgozatát írta. Ráadásul, mivel hétfőn már gyakorlatilag nem volt tanítás, szervezésre reális lehetőség nem volt péntek óta, ami szintén objektív nehézséget jelentett. Mindez megmutatja mennyire fontos az időpont helyes megválasztása.

Másodszor a kari vezetőség propagandája sem állt a helyzet magaslatán.

A plakátok későn jelentek meg és a szakvezetőségeken keresztüli információáramlás sem volt. Ez magyarázza, hogy mindössze kilencen jelentek meg, ami nem eredmény.

A kritika második része a lebonyolítást illeti. A vetélkedő túlságosan hosszúra sikerült és a kérdések — legalábbis a megkérdezettek válaszából ezt szűrtük le — nem nyerték el egyértelműen mindenki tetszését. **Hiányzott az erélyes játékvezető,** aki kellően kézbe tudta volna tartani a vetélkedőt. E miatt a résztvevők egy része rossz benyomásokkal távozott.

Ez azonban a dolgoknak csak az egyik oldala. Azért, mert a lebonyolítás során elkövettük a fenti hibákat, nem kell mindenestől elvetni ezt a formát.

A hangulat helyenként kifejezetten jó volt és ekkor láthattuk, hogy ebben a formában van fantázia. A kari vezetőség célja a vetélkedő szervezésével az volt, hogy több ilyen rendezvénnyel olyan haladó hagyományokat segítsen kibontakozni, amelyek elősegítik a kar egységbe kovácsolását,

a közösségi igény kielégítését és tartalmas szórakozást jelent. Ez most nem sikerült, de van már egy jó adag tapasztalatunk a jövőre nézve, ami biztosítéka lehet egy jobb estének. A cél jó, a törekvés helyes. Kérjük a tagságot, hogy ezen törekvésben legyen a kari vezetőség segítségére.

ÁLT. KARI KISZ-VEZ.

Ez nem öndicséret!...

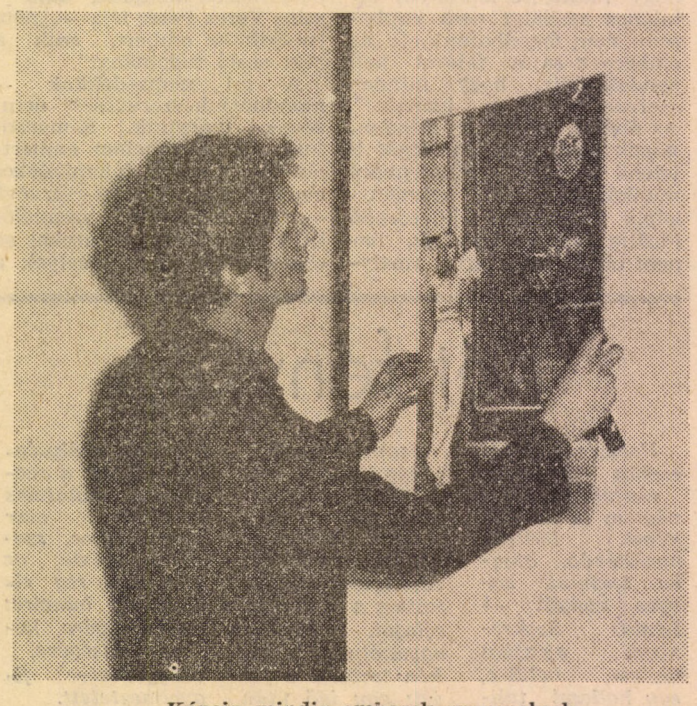

... Képein mindig emberek szerepelnek

Szerkesztőségünk két munkatársán március végén lázas készülődés jelei mutatkoztak. Kulcsár József és Halász Géza az egyetem és a DB anyagi, erkölcsi támogatásával a Kinizsi utcai kollégium klubjában közös kiállítást rendeztek. Kulcsár József, a „fotós", IV. éves agráros ezzel a kiállítással búcsúzik is az egyetemtől.

Egyelőre szinte minden téma és műfaj foglalkoztatja, de legjobban a riportképeket és a zsánerképeket szereti. Képein mindig emberek — főleg fiatalok — szerepelnek, a maguk gondjaival. Környezetükből mindig a legtipikusabb vagy éppen legellentmondásosabb részleteket emeli ki.

A képek elkészítése, az a tudat, hogy van néhány jó kép a filmjein, sosem elégíti ki. Ez legföljebb jó látásmódról, jó reflexről tanúskodik. A képeket mindig meg kell mutatni (ha nem kiállításon, akkor tasakból a kollégiumban vagy a szerkesztőségben). Meg kell mutatni az embereknek, hogy milyenek is valójában. A fotózást az „ellesett pillanatok művészetének" szokták nevezni. De ezek nem ritka pillanatok, állandóan ilyenek vesznek körül bennünket. Nem ellesni, meglátni kell őket. Így tud annyit mondani egy állókép, mint filmen egy pár perces snitt.

Halász Géza lapunk ismert karikaturistája. Ritkán jelenik meg szám az ő rajzai nélkül. A kiállításon is elsősorban olyan munkái szerepelnek, melyeket a KÖZGAZDÁSZ az utóbbi két évben leközölt. (Ennek ellenére már többen említették neki, hogy alig ismernek közülük néhányat.) Neki a rajzolás „csak hobby"-ja és azok közt sem az egyetlen. Nemcsak az egyetemi humor foglalkoztatja, szinte minden jelenetnek, egyszerű szónak, megszokott közhelynek megtalálja a szellemes oldalát. Egy olyan pontot, ahonnan szemlélve, az ő segítségével azon a szón is, hogy pardon, őszintén tudunk nevetni. Kitűnőek a „betűkarikatúrái" — a Népszabadság is közölt egyet.

Új műfajjal is bemutatkozik a közönség előtt — a tárgymontázzsal. Abszúrd módon szellemes összeállítások ezek, melyekhez bármit fel tud használni. Golyóstollbetéttől a tojáshéjig mindent.

A kiállítás anyagát mindketten a kollégiumnak ajándékozták. Délutánonként bárki megtekintheti.

Zsembery Ágnes

1 perces interjú

A nyelvi labor vezetőjétől, Vizy Istvántól hallottuk a következő tájékoztatást:

A koncentrált nyelvoktatás bevezetésével nemcsak a tananyagok felépítése és az oktatás módszerei változnak meg, hanem a képzésre fordítható idő eloszlása is a félévek folyamán. A laboratóriumnak is lépést kell tartania ezekkel a változásokkal: alkalmasnak kell lennie arra, hogy rövid időszak alatt az eddidinél nagyobb számú hallgatóságot lásson el önálló foglalkozás formájában feldolgozandó hangosított tananyaggal. Ebből többek között az következik, hogy gyarapítanunk kell a jó minőségű szalagkészletet és növelnünk kell a kabinszámot.

Ennek az igénynek a kielégítésére szolgál az az első 12 kabinos egység Cédamel Rexmatic készülékkel, amely a közelmúltban érkezett. A vezérlőasztalt a nyár végére várjuk, a továbbiak során pedig évenként 12 kabinnal gyarapodunk. Ezenkívül még ez év őszén a meglevő hazai magnetofonaink felhasználásával felállítottunk egy előreláthatólag 50 kabinos audió-passzív labort. A hallgatói fonotéka állománya szeptember elejére a 10 nyelvből eléri a 4000 szalagot.

(Iosonczy)

Nyílt levél az I. évfolyamhoz

Kedves elsőéves barátaim!

Elég sokan ismertek már ahhoz, hogy ilyen közvetlenül forduljak hozzátok. Tudjátok, hogy feladatom: nektek segíteni, hogy minél könnyebben beilleszkedjetek az egyetem életébe, minél kevesebb problémátok legyen. De az általunk biztosított lehetőségekkel élni helyettetek nem tudunk! Miról is van szó konkrétan?

Már szeptemberben, és azóta is állandóan kérték közületek nagyon sokan, hogy a szakokról adjunk tájékoztatást, hiszen nem tudjátok, minek alapján választszatok szakot, és azt sem, hogyan bíráljátok el társaitok szakválasztását az alapszervezeti véleményezések készítésekor. Akkor azt mondtuk: várjuk meg a félévi vizsgákat, lássátok előbb a követelményeket, és aztán lesz még idő a szakosodással foglalkozni. (Persze az alt. bev. koll. keretében némi támpontot már előbb is kaptatok.)

A második félévben meg is kezdődött a szervezés. Mind a 8 szakon hozzáértő III.—IV. éveseket, általában a szakvezetőségeket kértük meg arra, hogy a karok állami tájékoztatói után tartsanak tájékoztatót a szakról. Részletesen megbeszéltük, mi az, ami most benneteket érdekel — közületek sokak véleményét is felhasználtuk persze —, és állíthatom, hogy valamennyien nagyon lelkiismeretesen készültek fel. Minden szak nagyon fontosnak tartja azt, hogy veletek megismertesse a szak jellegzetességeit, szépségét, perspektíváit, a hozzá szükséges kritériumokat.

Először ezekről a tájékoztatókról a várkúti táborban beszéltem, ahol a legtöbb alapszerv vezetői ott voltak. Utána, amikor az időpontok is megvoltak, titkári értekezleten közöltünk mindent pontosan. De leközölte az időpontokat a KÖZGAZDÁSZ is, és többször hirdettük az egész évfolyam előtt nagyelőadásokon is, sőt két alkalommal az előadót is megkértem, figyelmeztessen benneteket, hátha rá jobban figyeltek, mintha csak egy diák áll fel a szünetben a dobogóra. Aki tehát csak egy kicsit is akarta, megtudhatta, mi mikor hol lesz. (Arról nem is beszélve, hogy az évfolyam-vezetőség és a kollégiumi DB is egy sor alkalommal felhívta a figyelmeteket!)

Ezek után mi volt a szaktájékoztatónk mérlege? (Előbb az államiakról: az ált. karét kb. a fél évfolyam hallgatta meg, az iparkarét már csak kb. egynyolcada, a ker. karnak pedig végül nem volt ilyen előadása.) A 8 szaktájékoztatón összesen kb. 180 fő vett részt — az évfolyam $1/3$-a, ha nem számítom, aki esetleg kettőn volt. A legtöbb kb. 60 volt (a belkeren), a legkevesebb 2 (! — a tanárszakon). Márpedig mi legalább 800 részvevőre számítottunk összesen, mert azt kértük, hogy lehetőleg a másodsorban beírt szak tájékoztatójára is menjen el mindenki, hátha oda kerül végül.

Aki ott volt a tájékoztatókon, azoknak tetszett és hasznosnak tartják — de hol voltak a többiek? Lehet hivatkozni a rossz időpontokra, a torlódásra. De a húsvét, az OTDK, a felszabadulás ünnepe olyan adottságok, amelyek nem rajtunk múltak. És én feltételeztem — mint kiderült, naív módon —, hogy ha egyszer a ti kedvetekért és érdeketekben, a ti kérésetekre szervezünk valamit, akkor ti egy viszonylag rossz időpontban is esetleg félnappal előbb visszajöttök hazulról, miután jó két hete tudjátok már az időpontot! De tulajdonképpen még jelzés sem érkezett részetekről, hogy tegyük át, nem jó az időpont!

Szóval teljes érdektelenséget láttam részetekről. Furcsa, hogy többhónapos izgalmatok épp akkor ült el, amikor aktuálissá vált a szakválasztás... Talán közben már mindent megtudtatok valahonnan? Vajon honnan? Kitől? És ha így lenne, nem lennék akaratlan fültanúja menzai beszélgetéseknek arról, hogy egyeseknek fogalmuk sem volt, hová jelentkezzenek! Amikor megkérdeztem, hány szaktájékoztatón voltak, vállrándítás volt a válasz.

Csak azt tudom mondani, hogy nem értelek benneteket! Bánt is egy kicsit, hogy feleslegesen szervezkedtünk (bár az is igaz, hogy akik ott voltak, azokon segítettünk, és az is eredmény), és nagyon furcsának tartom az évfolyam hozzáállását a kérdéshez. Örülnék, ha valaki esetleg okát tudná adni.

Megpróbálom levonni a konzekvenciát: mit lehet jövőre még jobban csinálni. De egy biztos: a szájatokba berepülő sültgalambot helyettetek megrágni a legnagyobb segítőkészséggel sem tudom sem én, sem a többi benneteket segítő felsőbbéves!

Előlötti elgondolkodást kívánva üdvözöl benneteket:

DOMÁNY ANDRÁS
II. évfolyam

Az első kitüntetett

Egyetemünk KISZ-bizottsága emlékérmet alapított, amelyet ez évben először a ballagáskor fognak átnyújtani öt végzős hallgatónak kiváló mozgalmi és szakmai munkájáért.

A nagyon szép kiállítású plakett tiszteletpéldányát az oktatás korszerűsítésében és a hallgatói demokratizmus kiszélesítésében játszott úttörő szerepéért és a hallgatókkal tartott személyes, intenzív kapcsolatáért Szabó Kálmán, egyetemünk rektora kapta. Az emlékérmet április 3-án bensőséges ünnepség keretében a KISZ VB nevében Fábián András adta át.

BARÁTSÁG EST

1970. április 23-án 18 órakor a külügyi bizottság BARÁTSÁG EST-et rendez a Makarenkó utcai kollégiumban, melyen külföldi hallgatók folklór műsorokkal vesznek részt.

Mindenkit szeretettel várunk!

Az MSZMP Központi Bizottságának 1970. február 18—19-i ülése

Az ifjúsággal való foglalkozás:

Közteherviselés

Ágyrajárók vagy kollégisták?

Hogy mit jelent nekünk a kollégium? Az alvást. Jól-rosszul felszerelt szállodát. Aki az egyetemen nem csinál semmit — nem dolgozik sem a szakdolgozatán, sem a KISZ-ben, nem tanul a könyvtárban, vagy a laborban — az töri azon a fejét, mit lehetne csinálni a kollégiumban, hogy megélénküljön az élet. De hányan vannak ilyenek a reform óta? — mondják ezt kollégisták, de ezt olvasom a KISZ-vb elemzésében is kollégiumaink életéről.

Nevezzük hát inkább diákszállónak! — kardoskodnak azok, akiket a kollégium szó már önmagában is eleven mozgalmak színhelyére emlékeztet. Mielőtt a kollégium szónak egy épületnél többet jelölő tartalmát számonkérjük. célszerűbb előbb a meglevő feltételeket sorra venni.

Négy kollégiumunkban ma hallgatóinknak közel fele lakik, vidéki diákok számára teremtünk lehetőséget, hogy egyáltalán beiratkozhassanak egyetemünkre. A kollégiumi tagság feltétele a későbbi években a tanulmányi átlag, csak formális jelentőségű és több nem is lehet. A kollégisták kiválasztásánál tehát nem oktatási vagy egyéb célok valósulnak meg, hanem a szükség dönt. Nem egy eleve adott funkcióra épül a kollégiumi élet, hanem tagjaitól, vezetőségétől függ, milyen programot dolgoz ki és az mennyiben találkozik az érdeklődéssel. A szakok, illetve évfolyam szerinti szervezés hatékonyságát nehéz megállapítani, ennek tényleges tartalmát az adná. ha az egyetem a szakmai munka egy részét a kollégiumokba tenné át. Hogy ennek a „munkamegosztásnak" a puszta helyváltozáson kívül más jelentőséget is lehetne-e adni, erősen kérdéses.

Ami kollégiumainknak különös fontosságot biztosít, a véleményem szerint az a puszta tény, hogy azonos korú diákokat azonos életkörülmények közé helyez. Ezek a diákok pedig a budapestinél általában gyengébb vidéki középiskolákból és igen különböző otthoni környezetből jönnek. A csak „kollégiumra-szabott" feladatok is ebből a két adottságból szűrhetők le. A korrepetálások, konzultációk nagyobb szerepet kaphatnának a középiskolából hozott és a kollégiumokban koncentrálódó hátrányok felszámolásában. A vidékről Pestre került hallgatók hirtelen környezetváltozásból adódó konfliktusai, a pesti — illetve egyetemista — életmód megismerése, a középiskolától élesen elütő tanulási metódus elsajátítása pedig oktatóinknak jelentene igen komoly pedagógiai-nevelési feladatot. Ezeknek a problémáknak elvi feldolgozása, megoldásuk lehetőségének ismertetése a Diákbizottságok munkájához elengedhetetlen feltétel.

Amikor leszögezzük, hogy kollégiumaink szerepe az előző évekhez képest nem növekedett egyetemünk életében, munkájuk színvonala sem emelkedett, számtalan indokot kell figyelembe vennünk. Szinte évenként más-más szisztéma szerint helyezték el a hallgatókat és így az egyszer már kialakult közösségek újra és újra felbomlottak. A Kinizsi utcai kollégium kivételével a többi valóban csak tetőt biztosított lakóinak, a felszerelés még egy átlagos lakás színvonalát sem érte el, a többágyas szobák és a kis méretű társalgók nehezítették a tanulást. A bentlakókat lefoglalta a takarítás, a rend biztosítása.

A Diákbizottságoknak így nemigen maradt energiájuk a szakmai, kulturális, politikai programok kidolgozására. Az egyetemi szervekkel hivatalosan csak a nevelőtanáron és az igazgatón keresztül tudtak volna kapcsolatot tartani, ez azonban ritka kivételtől eltekintve nem valósult meg. Hogy a Diákbizottságok sem álltak a helyzet magaslatán — való igaz. A Veres Pálné utcai kollégiumtól eltekintve munkájukból hiányzott a hosszabb távú koncepció, nem találták meg a jó kapcsolatot a tagsággal sem. A tárgyi feltételek javuló, de még mindig nem kielégítő színvonalától eltekintve is úgy tűnik, a kollégiumok „másod-közösségből" másodlagos közösséggé váltak.

Furcsán hangzik, mégis az oktatási reform halványította el a kollégiumok szerepét. A reform növelte a foglalkozások és tanulmányi feladatok követelményszintjét, ezzel szorosabban az egyetemhez kötötte helyileg is hallgatóit. A tanulócsoportokat a közös tanulmányi problémák mellett a KISZ nűködési rendjének demokratizálódása, az új ösztöndíjrendelet, stb. szorosabb közösséggé formálta. A hallgatók szabadidejüket is többnyire az egyetem, a klub, a KISZ rendezvényein töltik, hiszen ezeknek már hagyománya van, míg a kollégiumi rendezvények általában első próbálkozások, sikerük még nem ismert. Mégis „második otthonuk" marad a kollégium és jó néhányukban van hiányérzet, ha életüknek ezt a színterét nézik.

A KISZ-vb és a kollégiumok között először idén van közvetlen kapcsolat, így először most vonták meg a mérlegét a kollégiumok lehetőségeinek és végzett munkájának, elemezték utólagos információk alapján a problémákat, a diákönkormányzat hatékonyságát. Legfontosabb konklúzió volt, hogy határozatban rögzítették egy Központi Diákbizottság felállítását és sürgős feladatnak ítélték a kollégiumi Működési Szabályzatban a kollégium és az állami vezetés kapcsolatának tisztázását. A Központi Diákbizottság feladata lenne a jelenleg hiányzó feltételek biztosítása a hatékony diákönkormányzat valóra váltásához. Ez a szerv dolgozná ki a kollégiumok tevékenységének főbb irányelveit és ezeket kötelező határozatban rögzítené, egyben biztosítaná a KISZ közvetett ellenőrzését is a kollégiumok felett. Megvalósítója lenne az állami vezetés, és a tanszékekkel ma még hiányzó kapcsolatok kiépítésének. A bizottság tagjai az egyes DB-ok titkárai lennének, vezetőjét az egyetemi küldöttértekezlet választaná. A bizottság személyi összetétele egyben elősegítené a ma még egymástól igen elkülönült kollégiumok összefogását is. A döntést a párt-vb is támogatta határozataival.

A Központi DB első ülését április 8-án már megtartotta. Nemcsak remény van hát a kollégiumi élet feléledésére, hanem biztosítékai is megteremtődtek.

Kékesi Katalin

Gyomorszonda

Egyetemünk egyik legvitatottabb témája a kaja. Ehhez mindig, mindenki hozzászól, legtöbbször elégedetlenségét kifejezve. Úgy gondoltam, érdekes lenne megismerni a másik félt is, ezért felkerestem Herczku János főszakácsot. Elszántan tettem fel a számomra legégetőbb kérdést.

— Miért fordul elő több alkalommal is, hogy vacsorán csak egyféle választék van?

— Hát, kérem, a konyha dolgozói is emberek, ők is szeretnének pihenni, főleg húsvétkor. Többen ünnepek után vették ki szabadságukat, ezért kevés volt az ember. Ettől függetlenül is munkaerőhiánnyal küzdünk, amit észrevehetnek — a viszonylag lassú kiszolgálásra gondolok. Úgy tudom, 8 forintos órabérben lehet dolgozni, főként mosogatni a konyhán. Hányan jelentkeztek idáig?

— Egyetlen egy diák sem jött. Gondolom az időpont nem megfelelő (fél 12 és fél 3 között), de inkább a piszkos munka riasztja el őket.

— Az önök konyhája önálló, vagy része valamely vállalatnak?

— A Pest-Budai Vendéglátóipari Vállalat 60 részlegének egyike vagyunk. Minden diákkonyhát e vállalat üzemeltet. Nem kis büszkeséggel mondhatom (egy nemrég itt járt bizottság véleménye szerint) a leggyorsabban kiszolgáló, legválasztékosabb, legízletesebb ételeket adjuk a vendégeknek.

— Mit gondol, a diákok is osztják ezt a véleményt?

— A különböző megnyilvánulásokból észlelem, hogy nem mindig állnak fel elégedetten az asztaltól. Viszont ők csak azt nézik, mit kapnak a tányérba, de ritkán gondolnak arra, hogy nekünk is vannak nehézségeink, amikor, sajnos, nem tudjuk kielégíteni az igényeket.

— Mondjon néhány ilyen problémát.

— Sokan panaszkodnak, hogy a brassóiban miért van annyi zsíros hús. Kérem, hetente kétszer, fél sertést és negyed marhát kapok minden alkatrészével együtt, ezért kell néha körömpörköltet is enniük. Hallom, hogy kevesellik a jó főzeléket. A konzervellátásunk nem kielégítő, elég sokba is kerül. Tudja, mi forintban gandolkozunk. Egyedül a paradicsomos káposzta fizetődik ki, de hát az iránt nem valami nagy az érdeklődés a diákok körében.

— Valóban így van. És nyilván elég sok maradékot is hagyunk. Kíváncsi lennék, hogy önöknek menynyire hasznos, vagy káros, ha az ételeket meghagyjuk?

— Egyáltalán nem gazdaságos számunkra, ugyanis közvetlenül az Állatforgalmival vagyunk kapcsolatban, s mázsánként 1,70-et kapunk a moslékért. Mi annak örülünk, ha nincs maradék, mert az azt jelenti, hogy ízlik a főztünk.

— Többször előfordult, hogy vacsoránál vagy két egyaránt jó, vagy két rossz étel van. Vagy éhesek maradunk, vagy fáj a fogunk a másikra is. Nem lehetne felváltva, úgy, hogy egyik jó, másik rossz?

— Sajnos, ezt nem tudjuk megoldani, mivel a két választék ára között csak minimális különbség lehet. Ezért vagyunk kénytelenek párosítani a jót a jóval és a rosszat a rosszal.

— Végül azt kérdezném meg, hogy van-e valami különös kérése a diákokhoz?

— Amúgy meg vagyunk elégedve a hallgatókkal, de sokszor előfordult, hogy „cseléd-sorba" vesznek minket. Főleg az asszony dolgozóinkat. Higgyék el, ha késik az ebéd, az nem azért van, mert bent pletykálunk.

— Már régebben **kértem a KISZ-t, hogy végezzen felmérést a diákok igényeivel kapcsolatban. De ez eddig még nem történt meg!** Addig is igyekszünk megtenni mindent, hogy a diákok ízletes ebédet és vacsorát fogyaszthassanak.

Szöveg: **Házi Irén**
Foto: **Vörös Tibor**

EGY VÉGZŐSNEK HÁROM ÁLLÁS!

289 végzős hallgatónk (tanárszakosok nélkül) 831 állást pályázhat meg, az április 13-ig beérkezett vállalati igények alapján. A vállalatok többsége az eddigi gyakorlattól eltérően személyesen szeretne megismerkedni a munkahelyére pályázókkal. A vállalatok feltételei, a fizetés és a juttatások nagyjából az előző évekével azonosak.

Bár minden hallgató pályázhat más szak állásaira is, mégis közöljük a szakonként érkezett állásigényeket.

Az iparszak 67 végzős hallgatójára 300 állás vár, a külkeren 43-ra 75, a belkeren 42 utolsó éves hallgató 58 állást pályázhat, pénzügy szakon 15-en végeznek és 140 munkahely közül választhatnak, a közlekedési-szak 43 végzőse egyelőre még csak 40 állásra pályázhat, az elméleti szakon 12 hallgató 23, a terv,-mat. szakon 16 hallgató 50 vállalathoz jelentkezhet.

Az agrár-szakosok iránti igény hallatlan mértékben megnőtt, 22 hallgatóra 111 pályázat jut A nemzetközi szakosok állásgondja ez évre, úgy tűnik, megoldódik, 30 hallgatónak 34 munkahelyet biztosít a tanszék.

A vállalatoktól érkező további igényeket a IV. évfolyam hírdetőtáblájáról olvashatják le az érdeklődők. A pályázatokat április 25-ig kell az Igazgatási Titkárságon benyújtani (I. em. 127/b.) Pályázni formanyomtatványon lehet, amelyhez részletes önéletrajzot is kérnek.

Ez igen, így kell ezt csinálni!

Április 3-án nyílt meg „Iparunk, közlekedésünk, mezőgazdaságunk 25 éve" címmel az iparkari KISZ-szervezet kiállítása. **Dr. Gyenge Erzsébet**, a kar párttitkára mondotta megnyitó beszédében:

— „Kik készítették ezt a kiállítást, amatőrök? Nem, profik készítették, hiszen valamennyien fiatal közgazdászok."

Kik is ők, erről kérdeztem meg **Nyeste Mária IV. éves** hallgatót, aki egyik szervezője volt ennek a munkának:

— A novemberi kari gyűlésen elhatároztuk, hogy így köszöntjük a felszabadulás 25. évfordulóját. A gyűjtés munkáját a három szakra bontottuk le. Az egyes ágazatok felelősei: **Sipaki Rozália II.** éves iparszakos, **Schmidt Katalin IV.** éves közlekedésszakos és **Plaschil Erzsébet III.** éves agrárszakos hallgatók lettek. Kiépítették a maguk 10—15-ös csoportját. Ezeknek a csoportoknak a tevékenységét fogta össze a kar régi, illetve új kultúrfelelőse, **Mészáros Tamás és Füzesi Imre, Nagy Sándor,** a kari titkár, valamint én, a kari aktívahálózat vezetője. Legalább hatvanan vettek részt az anyag gyűjtésében és összeállításában. Nagy segítséget kaptunk az Agrár-, a Közlekedés-, és az Ipari szaktanszékektől, valamint az egyetemmel kapcsolatban álló intézményektől.

— Bár az összeállítás hibátlan és nagyon dekoratív, az elhelyezés eléggé zsúfolt.

— Igyekeztünk ott elhelyezni a kiállítást, ahol napjában a legtöbben megfordulnak. Ez kétségtelenül a zsibongó. A megnyitáskor még levegős volt az elrendezés, de közben kaptunk kölcsön egy vegyipari vándorkiállítást, amit ezen a területen csak így tudtunk elrendezni.

Vendégkönyvük tanúsítja, hogy sokan keresik fel a kiállítást, és nagyon meg vannak elégedve vele. De „gyűjtenek" is az anyagból, pedig a kiállításnak szemléltetés a célja!

Gratulálunk az Ipar kari KISZ-szervezetnek, ehhez a nagyszerű, átfogó kiállításhoz!

(Zsembery)

Dr. Gyenge Erzsébet megnyitja a kiállítást. (Foto: Kálmán)

Állások

A Fővárosi Fürdőigazgatóság „kabinos" munkakörben alkalmaz diákokat havi 1000—1100 forintért.

Az Észak Pesti Vendéglátóipari Vállalat italmérőnek és segédmunkásnak hirdet nyárra munkát. Havi kereset: 1300—1400 forint.

A Maglódi úti Konzervgyár felvesz fiúkat kocsikísérőnek, havi 3000—3500 forintért, három műszakos munkára. Vidékieknek szállást biztosítanak.

Jelentkezni lehet a 382. sz. szobában, az Érdekvédelmi Bizottságon, április 27-ig.

KÖZGAZDASZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt
Felelős szerkesztő: Kincses György
Budapest, IX., Dimitrov tér 8
Telefon: 186—850/138
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Készült a Szikra Lapnyomdában

Most légy okos, Domokos!

Tisztelt publikum! Annyira elharapódzott itt a mindenféle kérdezz-felelek, meg népi találósjáték, hogy ezen felbuzdulva, engedelmükkel, vagy anélkül befejezem a mondatot. Tehát, én is ilyen nyavalyákat teszek fel önöknek kimondhatatlan szerénységemből kiindulva. Kérem, hogy a válaszokat fejjel lefelé nézzék, ha szükségük van ezekre!

Mi az? Kivülről elfelejtett állvány, belülről elfelejtett látvány? Na?
(Egyetemünk)

Elkésik, utána is hosszú, szeret repülni és a sarokban ülni. Hát ez mi lehet?
(Tankönyv).

Jó, ha van. Inkább több, mint kevesebb. Mi az?
(Úgye, hogy beugrottak! Rektori szünet.)

Milyen étel van mindig a menzán?
(Méreg).

Ha feldobják szürke, ha leesik, akkor elromlott. Mi az?
(Veréb).

„Oh, egy kis virág a rengeteg karó közt kelőben!" Honnan idéztem?
(A matek tanszék hirdetőtáblájáról.)

És ezt honnan? „Hrrr..., csup..., hrrr..., kip-kop..., kip-kop..., hrrr..., csup...? ...! áhhh...?
(Könyvtár).

Ha megsózzák ordít, ha nem sózzák meg piros, ha elássák, zötyög, és ha esik az eső, akkor karmol. Mi az?
(Nem tudom, de ez nem jelent semmit.)

Melyik út vezet a kocsmába?
(U. V. 1-es).

Hol van a világ vége?
(Ahol Jolika lakik. Azután végtelen.)

Mitől döglik a diák?
(A fejére mért k. o.-tól. Knock out magyarul egyenlő: koncentrált oktatás.)

Hol jár az eszem?
(He-he).

Miért van a KÖZGAZDÁSZ szerkesztősége a harmadik emeleten?
(Mert feljebb már nem lehet. Bár lejjebb még igen. Stb.)

Mire lehet felhasználni az ösztöndíjat?
(Vitára).

Miért folyik a Duna az egyetem előtt?
(Majd egyszer megtudják!)

Jön! Keskeny, rövidvásznú, romlandó közgazdász film. Jön! Na, mondják már, hogy mi!?
(Vizsgaidőszak)

Mi különbség van Smith és Ricardó értékelmélete között?
(25 forint).

Nem jut az eszembe semmi. Mit tenne ön az én helyemben?
(Nem gondolkoznék rajta.)

Kitaláltak valamit? Na, én megyek, megmosom a kezemet!

(tormai)

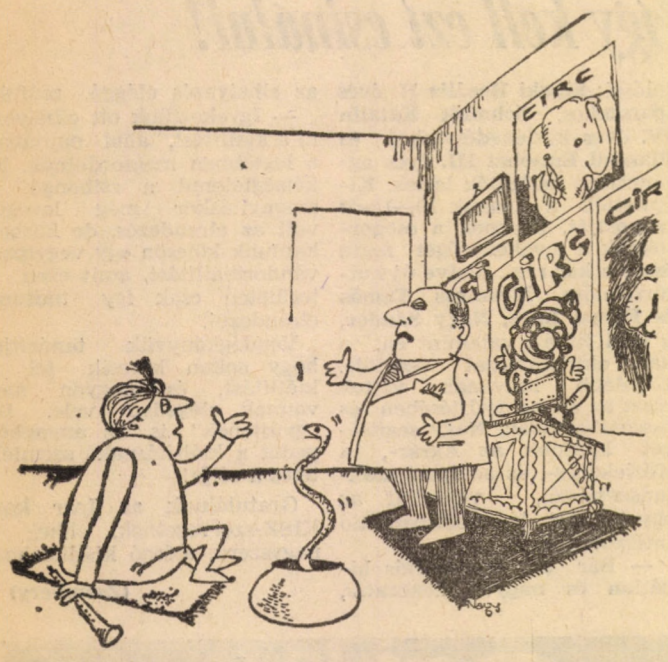

Igazgató: — Nem kell..... ilyen már van
Bűvész: — De uram, ez döglött kígyó!

AFFÉR

Csendben vacsoráznak, jól megrágnak minden falatot. Nem beszélnek. Egyszercsak egyikük feláll, megkerülve a dupla asztalt, a vízesüvegért nyúl. „Bocsánat, ha megengeded..." Fogva az üveget éppen visszaülni készül, amikor a másik megszólal:

— Várj csak — kiveszi a flaskót a kezéből és tölt magának —, tudod, ha én egy üveget elveszek, előbb töltök az ott ülőnek, hogy ne maradjon víz nélkül.

— Én viszont nem venném ki az illető kezéből, ha már elvette előlem!

— Alig öt centi volt benne, most számolgassam, hogy mennyit töltesz, marad-e még...

Mindezt komótosan, csendesen, de pattogósan, olyan „pipás"-módra. Aztán hirtelen felnézve, egy arra elhaladó csodára:

— Hm. Ez, igen!

— Kár, hogy ő is maxit fog hordani...

— Kár...

Majdnem egyszerre fejezik be a vacsorát. Noha kezdetkor nem üdvözölték egymást, most szívélyesen köszönnek.

Hiába, a lényegben való egyetértés meghozza az üdvariasságot is.

A „napfény" városában

Megérkeztünk, s eleredt az eső. El sem állt két napig. Így napfényt csak a Szegedet bemutató prospektuson láttunk. Azonban a **felsőoktatási intézmények fesztiválján** részt vevő fiatalok jó hangulatát még a komor felhők sem tudták elrontani. A fesztivál rendezőinek sikerült kellemessé, a vetélkedőkön kívül baráti találkozóvá is tenni ezt a pár napot.

Igaz, sokat loholtunk, nem akartunk lemaradni semmiről. Kíváncsiak voltunk, hogyan szerepelnek a többiek. Jobbak-e nálunk? S a megannyi ötletes, vagy netán sablonos témaválasztás és feldolgozás, egyéni és csoportos produkció elfeledtette velünk, nézőkkel az izgulást, azt, hogy csak a saját előadásunkra koncentráljunk. Azért mi is akartunk valamit. Ha mást nem, csupán azt — megismerjenek, tudják, hogy melyik egyetemről jöttünk, s főleg azt, hogy miért.

A fesztivál irodalmi szekciójának vetélkedői három helyen kerültek lebonyolításra. A József Attila Tudományegyetem központi épületének aulájában az irodalmi színpadok, az Ady téri Auditorium Maximumban a színjátszók, a Bartók Béla Művelődési Központban a vers- és prózamondók reprezentálták főiskolájukat. Persze egy megjegyzés erejéig az is ide tartozik, ... hogy már ahogy. Szóval, rólunk is essék néhány szó!

Versmondóink közül Govrik Klára és Póta István (mindketten elsőévesek) bronzoklevelet nyertek. Színjátszóinknak a Pinceszínházban sikert aratott előadásuk után, itt is meg kellett elégedniük a közönség tapsával. Sajnos, a taps — érzéseim szerint — csak az együttes néhány tagjának a teljesítményét jutalmazta. Na, de ezen már csak a jövőben lehet változtatni. Valahol hallottam, hogy nem a győzelem, hanem a részvétel a fontos!

A zsűrire ne legyen panasz! **Hont Ferenc, Kamondi László, Bicskey Károly,** Szeged és Budapest művészeti életének többi jeles képviselője már máskor is tanúbizonyságát adta, hogy ért valamicskét a „szakmához". Mert ahhoz valóban érteni kell! Ez amatőr szinten is bebizonyosodott. Hogy ki tetszett? Nehéz kérdés a díjak odaítélésének tudatában. Sőt, cselnek látszik. Talán nem hurrogtok le ezért!? Tetszett az **Universitas Együttes** versenydarabjaként bemutatott: **Füst Milán:** „Zongora". Ám a versenyen kívül előadott — de telt házzal futott — **Szomory Dezső:** „Incidens az Ingeborg-hangversenyen" még jobban. Igen hasznos kezdeményezésnek vélem a **budapesti Kassák-ház stúdiójának** előadásában látott „Testvérballadát" is. S. hogy megnyerték a közönség tetszését az Auditorium Maximumban a szegedi és miskolci egyetemisták is? Tapsoltunk a **Budapesti Műszaki Egyetem** irodalmi színpadának aktuális — a Lenin-centenáriumhoz kapcsolódó — összeállítása után. Így a felsoroltak közül néhányan aranyoklevelet nyertek! Megérdemelten.

Ismét kérdés.

Hol vagyunk mi?

Miért nem kaptak színjátszóink díjat?!

Azt hiszem, hogy csütörtök este (március 28-án) a József Attila Tudomány Egyetem KISZ-klubjában erre a kérdésre is választ kaptunk. A vita témája a felsőoktatási amatőr színjátszás helyzete volt. Röviden, és a saját véleményemmel hígítva:

azok a társulatok érhettek el, s fognak elérni a jövőben is sikereket, amelyek az öntevékenységre támaszkodnak.

Mit értek ezalatt?

Azt, hogy nemcsak az egyetem, vagy főiskola „szoknyáját" fogjuk, hanem próbáljunk meg a saját diákerőnkből — nem utolsósorban szívvel-lélekkel —, **pl. megírni, megrendezni, előadni egy darabot.** Még, ha kell, áldozatok árán is! Ne bántsuk az öregeket, csináljuk magunk, játsszunk magunknak, a jövőnek. Ne dobjuk le az utcai ruhánkat, úgy vagyunk jók, ahogy vagyunk. Idézet a Kassák-ház Stúdió ajtófélfára ragasztott plakátjából: **„Megpróbálunk valami mást. Bukásunkra rendkívüli az esély, anélkül szerintünk nem érdemes!"** Lehet, hogy ez tanácsnak is jó?! Az bizonyos, hogy ezen a téren többet kellene tennünk, ha fel akarjuk venni a versenyt a többi főiskolával. Vagy ez már örök téma? Jó. Idén többet tettünk, de még ez sem elég!

Mondják, Szeged egy kicsit egyetemi város. Megismerkedtünk orvos-, jogász-, tanárpalántákkal, a mindennapi életükkel — ők a miénkkel. Megnyugtatásként elárulom, hogy náluk is van Pipa-tanszék, csak ott másként hívják. Jókat bóklásztunk a városban. Az utolsó este együtt táncoltunk, mulattunk. Ilyenkor szokták mondani, hogy viszontlátásra, Szeged! Szia barátok! Erre a szép befejezésre még ijedtében az eső is elállt.

Tormai László

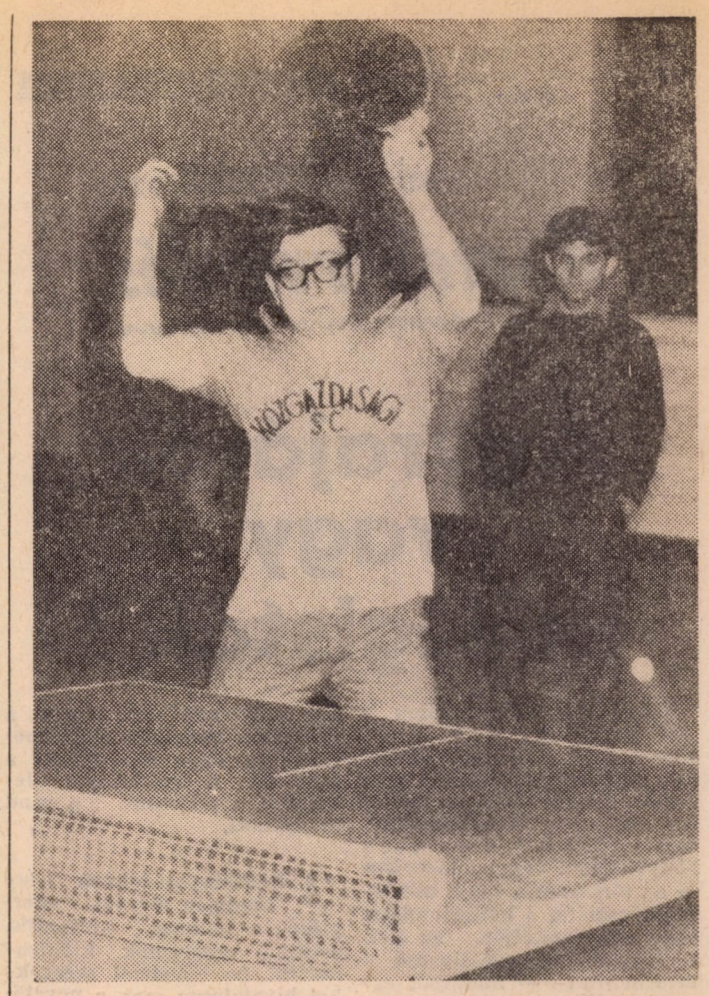

A legtöbbet fejlődött a II. éves Pataki István
(Foto: Vörös)

Tollszárfogással és anélkül...

Az elmúlt években a KSC-asztalitenisz-szakosztálya sok gonddal küzdött. Az érdektelenség és az edző hiánya miatt már-már a feloszlás fenyegetett. Most viszont örömmel számolhatok be a megújulásról. **Pongrácz György,** a csapat társadalmi edzője, szinte lelkendezve mondta:

— Nem sokkal a bajnokság előtt még úgy tűnt, hogy nem lesz teljes a férfigárda. Azután egyre többen kezdtek edzésre járni. Ma már három férfi és egy női csapatunk küzd a bajnokságokban. Eredményeink egyre jobbak: a lányok a Bp. I. osztályban 9 meccsből 8-at megnyertek. A fiúk a kerületi bajnokságban játszanak, mérlegük: 5 győzelem, 1 döntetlen, 1 vereség.

— Bemutatnád az eddigi sikerek főszereplőit?

— Örömmel. A lányoknál az első éves **Kálmán Kati és Welker Jácint** az együttes „húzó emberei", de **Scheffer Zsuzsa, Heidi Bittner** (német) és **Szekeres Mária** játéka is komoly reményekre jogosít.

A fiúknál a TTK-ás, ukrán **Borisz Sutko,** a csapat új erőssége. A szovjet fiú biztos pontszerző. A negyedéves **Pázmándy György** remek játékos, de sajnos — elfoglaltsága miatt — nem mindig áll rendelkezésre. Szépen fejlődik a balkezes **Pataki István** és a tollszárfogással játszó **Kovács György.** A csapat tagjai még **Csima András és Dravitzky Tamás.** Meg kell említenem a második csapatból **Kozma Imrét,** aki nemcsak jól játszik, hanem nagy lelkesedéssel intézi a szakosztály ügyes-bajos dolgait is.

— Milyen problémátok van?

— Az aulában csak két asztalon lehet játszani a lámpahiány miatt. Így nem tudunk teljes intenzitású edzéseket tartani. Ugyanakkor sokat köszönhetünk **Molnár Sándor** sportköri elnöknek, aki gyorsan elintézte felszerelési problémáinkat. **Vágyaink tehát: még 2 lámpa és 2 asztal az aulában, valamint mindkét együttes első három közé jutása.**

— Még valamit szeretnék hozzátenni. Április 17-én este 6-kor az aulában a fiúk rangadót játszanak a Vegyesipar, a lányok 22-én ugyanabban az időpontban az MNB ellen. Gyertek szurkolni: Hajrá, Közgáz!

Lantai András

LABDARÚGÁS:

A Főiskolás Bajnokság elődöntőjében...

Sajnos, nem sikerült. Ezzel kell kezdenem beszámolómat labdarúgócsapatunk szerdai mérkőzéséről. Mégis sikeresnek mondható együttesünk szereplése. Hogy miért?...

KÖZGAZDASÁGI EGYETEM— BEAC 1:1 (0:0).

A hatalmas délutáni zápor után, még szemerkélő esőben a két csapat a következő összeállításban kezdett:

KSC: Brünyi — Szentkláray, Kaplár, Rákosi — Berzi, Rácz — Földes, Márton, Nagy, Szőcs, Tábori.

BEAC: Bárány — Korpa, Vizkeleti, Darvai — Pálfi, Molnár dr., — Varga, Gyepes, Vaszari, Gabai, Molnár II. Később csere után helyett kapott a KSC-ben **Ladó és Zempléni,** a BEAC csapatában pedig **Buzai.**

Már az összeállításokból rögtön kitűnik, hogy az ellenfél volt szerencsésebb helyzetben, hisz NB II-es gárdájából hat állandó játékos játszott, s ez az összeszokottság szempontjából bizony jóval többet jelentett, mint a mi erősítésünk az NB I-es Brünyivel, Földessel. Ennek ellenére csapatunk rögtön támadólag lépett fel, s ez jellemezte az egész találkozót. Az első nagy helyzet is részünkről maradt kihasználatlanul, a 10. percben Földes közelről mellé lőtt. Ezután az ellenfél szorongatott, de a védelem Brünyivel az élen szilárdan állt a lábán. Ebben a játékrészben a BEAC 16-osa táján többször kerültek jó helyzetbe csatáraink, sajnos eredménytelenül.

A második félidőben elállt az eső, s először változott a játék képe is. Berendi Pál félidőben adott utasításait megszívlelve, egyre-másra vezette rohamait a BEAC, különösen Gabai volt elemében, hátul pedig az ifi válogatott Vizkeleti rombolt kitűnően. Mégis csapatunk szerzett gólt. A 64. percben az egyébként ragyogóan játszó Földes lefutotta a védelmet, beadásán Márton még igazított egyet, s a bal felső sarokba lőtt, **1:0.** Óriási üdvrivalgás fogadta a gólt, a kicsiny, de annál lelkesebb Közgáz-szurkolók körében. Felcsillant a továbbjutás reménye (ehhez a győzelem kellett!), de nagyon gyorsan jött az egyenlítés. A 70. percben, egy beívelt labdát, Gabai lesgyanús helyzetből vágott a hálóba, **1:1.** Nagy harc indult a győztes gólért. Csapatunk vette át a játék irányítását, de semmi sem sikerült, s maradt az eredmény 1:1.

Ez sajnos azt jelenti, hogy együttesünk hiányozni fog a Főiskolás Bajnokság döntőjének ezutáni mérkőzéseiről. Ettől függetlenül dicséretet érdemel az egész csapat lelkes játékáért, különösen kiemelkedett: **Brünyi, Rákosi, Földes és Márton.** Az ellenfélnek kívánunk további sikereket, a mieink pedig reméljük, vigasztalódnak a bajnoki küzdelmek során.

—j—f—k—

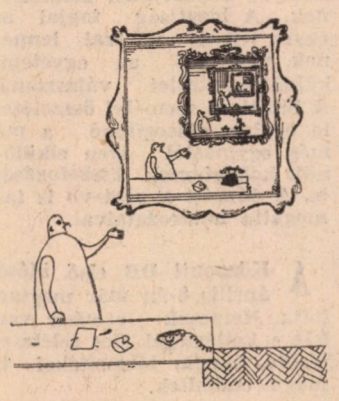

DINASZTIA

Sport

Eredmények

Röplabda női: KSC—Egyetértés 4:0, KSC—Székesfehérvár STC 3:1, KSC—Külker. 3:1. Megnyerték a Téli Kupát! IV. 19-én kezdődik az NB II-es bajnokság.

Röplabda férfi: MAFC—KSC 3:0.

Asztalitenisz női: Magyar Posztó—KSC 9:7. A Felszabadulási Kupában a nők 2-ikok lettek.

Asztalitenisz női: KSC I.—Csepeli Tanács 13:3, KSC II.—Csepeli Papír 7:3, KSC III.—MÜM 44. sz. 6:4, KSC III.—Csepeli Papír II. 10:0, KSC I.—Ferencvárosi Vasutas 15:1.

Kosárlabda férfi: KSC—Szabadszállás, Radnóti SE 94:76. KSC—Salgótarjáni Spartacus 94:55.